

Marcos

Juan tohirm oso.

1 ¹Yok Marcos. Ichii tiita uu ahwoso oomo uje tata Jesucristo. Wichí uu Porrosht ir Ijít. ²Uu profeta Isaías chichewkite uje Porrosht tatim Cristo im: —Hmeychim, tuu pibich hno wap par nishii oso ör iluu shi itso uje nishii dehet par uje ochimit ire hn otaachíhi owa ahir nehe. ³Ese pibich de wahacha hnimich uje isa nehe hn sihnew lahwoso im: “Nos emitlo olak par anemlo ese írñich uje tyenij iyehe pyër. Moymlo erze olak iluu mihnü. Enshii olak par anemlo olak írñich. Uhu olak ilo dehet uje onishii oshuu deresho par ese írñich.”—

⁴Eseekite hn Juan uu tohirm oso taachíhi wahacha ese hnimich uje isa. Tatim oso im: —Moymlo uu olak iluu mihnü. Ahakörlo uje om uje Porrosht sahmür heke Porrosht perdonar erze mihnüwo uje ahakörlo hn tokohirm olak.— ⁵Nos wir oso uje odechi hnimich Judea hn nos wir oso uje odechi dit Jerusalén ör ihnapsoye. Ohno otír Juan. Otatim uje oshiyokör mihnüwo hn oym hn Juan tohirm oríhi onoota Jordán. ⁶Juan ir ishuwo oshiyokör ochíra kameylo wesho shi itso ponchuko. Ir ihirzosht wōjo yuhur. Shi tew eru uje om hn tibuhu reyne uje de hmonte. ⁷Juan sanimírāha Porrosht ahwoso tata im: —Je deeych yet nehe ich hnakirbich yet tirët iyehe pyër. Wichí uu ör bahlut pisht heke ye yok pwelpe par uje tiyehe ikich par uje tihyu ir erihyo ashtüro. ⁸Yok shi tokohirm olakíhi awit per ese uje tyenij tirët nehe wichí tyenij shiyokör shi itso uje tohirm olak chíra Porrosht Ichibich.—

Juan tohirm Jesús.

⁹Eseekite hn Jesús tokolihichis dit Nazaret uje dechi hnimich Galilea hno tír wahacha uje Juan de, hn Juan tohirm irehechis onoota Jordán. ¹⁰Shiyehe uje Jesús tokolíhi awit hn umo poörç uje sitsër ire. Umo Porrosht Ichibich uje shi itso palomit uje ihnimich hn iyehe ire eeych. ¹¹Chunt ahwoso uje tãra poörç im: —Owa uu yok Pijít. Ich tahmür owa hn tahmür erze uje ahakör.—

Satanás sehe duhu Jesús niyokör uje mñhnik.

¹²Eseekite hn Porrosht Ichibich shuu Jesús hno tír hnimich uje isa. ¹³Sakaha wahacha nehech daalo kwarenta. Uje dechi hn Satanás sehe

duhu niyokōr uje mīhnik. Nīhyok ye latik chihichis, shi loshipo. Porrosht ir anjele otakashim Jesús.

Jesús sehe do tīr Galilea.

¹⁴Eseekite uje ochimchaha Juan uu tohirm oso karsel ehēt hn Jesús hno tīr hnimich Galilea sanimīrāha Porrosht ahwoso tatim oso ese om uje Porrosht shiyokōr par ōr ire. ¹⁵Tatim ōr im: —Ich yej terihi ishirīt uje Porrosht tibey oso. Moymlo uu olak ilu mīhnū. Ye otiislo ese om uje Porrosht shiyokōr par olak.—

Jesús chihla hnakirbo ōr kwatro.

¹⁶Eseekite uje Jesús hno dirkihi lagunta Galilea wirc hn umo Simón hn Andrés. Wir ōr leshībye. Otāra ir retihi lagunta. Wir shi leshīrtso. ¹⁷Jesús tatim ōr im: —Erētlo meylo yok hn tuu uhulo oso omasaha par Porrosht aabo itso uje eshērlo loshiyō ērlo ret.— ¹⁸Ichii oym ir ret hn ōya ire. ¹⁹Uje Jesús dirkihichis hn umo Santiago hn ir leshībich Juan. Ōr deych iich otsii Zebedeo. Odechī pohorrza ehēt, ochichuwe ir ret obilo. ²⁰Ichii Jesús tibii ōr. Wir oym deychihī asa pohorrza ehēt hn erze hnakirbo yewo uje ochishew ōr ibiyo. Ohno ōya Jesús.

²¹Ohno otīr dīt Capernaum.

Hnakirbich de uje demonit de ehēt.

Eseekite uje terihi ese deeych uje otsakir hn Jesús hōr ohno omasaha sinagoga ehēt hn Jesús shiyokorāha erze oso Porrosht ahwoso. ²²Erze oso ich ochishlabe uje shiyokorāha ōr pork ye niyokorāha ōr ilo erze uje oshiyokorāha oso erze ley uje Moisés chichewkite. Wichī shiyokorāha ōr itso uje ire ich dichpa. ²³Uje ehn Jesús shiyokorāha orīhi sinagoga ehēt hn hnakirbich dechī uje ichībich mīhnt de ehēt. Wichī ich sihnew lahwoso tatim Jesús im: ²⁴—Jesús, owa dīt Nazaret osht. ¿Je sehe ahakōr latikihi ōryok? ¿Je erēt par ehna ōryok? Tikiraha uje āra Porrosht.— ²⁵Jesús tatim ese demonit im: —Apik. Atokolihī ese hnakirbich ehēt.— ²⁶Ese ichībich mīhnt shuu wichī hnakirbich atake. Ich tibich jwertpa hn tokolihi ire ehēt. ²⁷Nos wir oso ich ochishlabe. Omye otsii: —¿Latiker erze uje Jesús shiyokorāha eyoklo? Ich kināhapa. Jesús ich dichpa heke tatim erze ichībiyo mīhnūwo hn wir oshiyokōr uje ire tata.— ²⁸Ichii nos oso ochuntihi lekītiyo ese hnimich Galilea uje Jesús shiyokōr.

Jesús shuu Simón ohta owich om.

²⁹Eseekite uje otokolihī sinagoga ehēt hn Jesús hno īya Simón hn Andrés tīr ōr ihyuch. Santiago hn Juan ōya ōr. ³⁰Simón ir ohta de darpich eeych. Ich aat duhlu. Wir otatim Jesús ³¹hn sitīr ire wate. Chishew hmata shuu iyeheh. Ichii owich om hn sār ōr oposo.

Jesús chukuta oso okihniya.

³²Eseekite uje ich deeych yaka hn erze oso nos ohnoy erze uje òr permo hn erze uje demonyo de òr aho otseya òr Jesús. ³³Nos wir oso uje ode ese dit otakisho lawichihichis pwert ebich par oteychim. ³⁴Jesús chukuta oso ich okihniya uje òr permo kināho kināho, hn chiyuhu demonyo oso òr aho ich okihniya toy. Jesús ye duhu erze demonyo dilehetpe pork wir chiraha ire.

Jesús sanimirāha Porrosht ahwosoho sinagoga aho.

³⁵Eseekite uje ehn yahpaa lekityo poro hn Jesús nihi hn hno tīr ese hnimich uje isa par uje orarihichis sapur Porrosht. ³⁶Simón hn erze uje ode ire ahir ohno ochukwi Jesús. ³⁷Uje ochishike hn otatim otsii: —Nos wir oso ochukwi owa.— ³⁸Jesús tatim òr im: —Yukulo yitīrlo duwo yewo toy uje deye ahir par tanimirāha Porrosht ahwoso pork tikirēt tītīr irmōni par tiyokōr tuu itsorz.— ³⁹Hn Jesús hōr ohno odirkīhi lekityoho ese hnimich Galilea sanimirāha Porrosht ahwosoho erze sinagoga aho, hn chiyuhu demonyo oso òr aho.

Jesús chukuta hnakirbich uje lepra yakaha.

⁴⁰Eseekite hn hnakirbich dechi uje lepra yakaha ire. Sitīr ire Jesús. Icha dete hnimoho ikich hn tatim im: —Kimiji ahmūr ich uhu yok lishi owich om.— ⁴¹Jesús chuuna uje wichi losuhlaap. Sakahir hn tatim im: —Tahmūr heke tuu owa owich om.— ⁴²Ichii wichi lepra tokolihi ire hn owich om. ⁴³Uje Jesús shuu hno ich sihnew lahwoso tatim im: ⁴⁴—Hmeychim, ye atim latik. Shi bo etīr saserdote uje de templo patikit ehēt par teychim owa uje owa owich om. Asim loshipit par sēru par teeychāha Porrosht itso uje Moisés tatikite par uje nos wir oso odiraha uje owa owich om.— ⁴⁵Per uje ese hnakirbich hno ichii nos tatim osoho lekityo. Heke Jesús ye pwele masaha dit ehētpe. Shi sakaha aach hn erze oso otāra lekityo otīr ire. Uje masaha dit ehēt ich sakis ire par uje ye oso okihniya otakisho lawichihī ire ahir.

Jesús chukuta hnakirbich uje pīlich worbit yakaha.

2 ¹Eseekite hn Jesús hno tīr dit Capernaum. Ochuntihī lekityo uje dechi dahuch. ²Oso okihniya otakisho lawichihichis nehech nīhyok ye òr owichtikish pwert ehēt hnii pwert ebich. Jesús sanimirāha Porrosht ahwoso tatim òr. ³Hnakirbo òr kwatro otōhwa yet uje pīlich worbit yakaha. ⁴Ye òr pwele otaachihī Jesús ahirpe pork ich oso okihniya uje odechi. Heke odohir pwert eeych hn ochukwi uje Jesús de. Ochitsēr pikaabit hn ochirmas ese hnakirbich uje pīlich worbit yakaha ire. De detēch eeych. ⁵Uje Jesús umo uje wir oshiyokōr ich chiraha uje ye

olotiis irpe. Heke tatim ese uje pilich worbit yakaha im: —Pijite, nos yok perdonar erze kuche mihñüwo uje ahakör.— ⁶Hnakirbo yewo odechi uje oshiyokoräha oso erze ley uje Moisés chichewkite. Ör aho chiilehet otsii: ⁷—¿Inaäpo heke ele hnakirbich tata shuu itsorz? Chiinehñim Porrosht pork shi Porrosht nohmira uje perdonar oso.— ⁸Jesús chiraha uje wir ör aho chiilehet heke tatim ör im: —¿Inaäpo heke uhulo olak eyuwo tisir itsorz? ⁹Uje titim ire uje yok perdonar erze kuche mihñüwo uje shish shiyokör ich ye imeheeychpe kimiji pukurbo chihi o kimiji niñhyok. Per uje titim ire too: “Alehet. Asew ese etëno hn erk,” ich imeheeych uje pukurbo de pork iyehet hn chishew detëno hn dirk. ¹⁰Yok toköra poörzni. Tokowa olak uje pukurbo de par uje yok perdonar oso uje yok de lika hñimich.— Tatim ese uje pilich worbit yakaha im: ¹¹—Titim owa. Alehet, asew ese etëno hn bo eyhi.— ¹²Hn ese hnakirbich iyehet. Chishew ese detëch hn hno tokoliñichis. Nos ochishlabe hn oshuu Porrosht dich. Otata otsii: —Yelij oyumo kuche uje itsorz.—

Jesús chiihla Leví.

¹³Eseekite hn Jesús tokoliñichis dahuch hn hno tñr lagunta wirzpo. Oso okihniya otakisho lawichihí ahir hn sanimiráha Porrosht ahwoso tatim ör. ¹⁴Uje Jesús dirkihichis lagunta wirc hn umo Leví. Ir deych iich otsii Alfeo. Leví sakaha owich par kobir hnote par gobierno. Jesús tatim im: —Mëya yok.— Iyehet hn hno ñya ire. ¹⁵Eseekite hn Jesús sakaha nemest wirc par taakihí Leví iyuch. Ich oso okihniya uje ör kobir hnote par gobierno hn oso yewo uje ör iluu mihñü odechi toy otaakihí Jesús ahir hör dakile. Oso okihniya shish öya ire uje ör iluu itsorz. ¹⁶Erze uje oshiyokoräha oso erze ley uje Moisés chichewkite hn erze uje ör iluuta iich otsii fariseo omo Jesús uje taakihí wir ör ahir hn otatim Jesús akile otsii: —¿Inaäpo heke taakihí wir ör ahir erze uje ör kobir hnote par gobierno hn erze yewo uje ör iluu mihñü?— ¹⁷Uje Jesús chunt uje otatim ir akile hn tatim ör im: —Erze uje ye ör permope ye nesit lotorpe. Shi erze uje ör permo wir uje ör nesita. Ye Tikirëtni par tokosir erze uje oshiyokör uje om, shi par tokosir erze uje oshiyokör mihñüwo.—

Jesús akile ye onoym dabisope.

¹⁸Eseekite hn Juan uu tohirm oso ir akile ich oym dabiso par uje ör orar. Erze fariseo ör akile oym dabiso toy. Oso yewo otirët otatim Jesús otsii: —Ese Juan uu tohirm oso uu ir akile oym uje otaak par uje ör orar. Hn wir ör itspo erze fariseo ör akile. ¿Inaäpo heke akile shish otaak hn oho?— ¹⁹Jesús siteëta kuchit tatim ör im: —Hnakirbich de uje sehe diileku heke shiyokör ör ahamich dich. Uje ehn ire dechi ör ahamich ich ye ör pwelpe par uje oym labiso. ²⁰Per deeych yet ich yet taächa hn hnoy ese hnakirbich uje sehe diileku. Heke erze uje ehn odechi ör ahamich ich

oym labiso.— ²¹Hn Jesús tatim òr uje ir ahwoso ich ahlo hn ye ompe ìya erze òr iluu iler. Tatim òr im: —Nìhyok yeèk uje chichew lasuwo obìlo chīra bortisht uje ichirāha pork ese bortisht uje ahle shuu wir tīrye hn shuu ese bortisht ilaro kara hn shuu obìlo ma deyo. ²²Hn itspo, nīhyok yeèk uje sanuwāha wint ahilt uu kwer iler aho uje itso boteyle pork ese wint ahilt tyenij shuu potita nehech shuu kāra erze kwer iler hn ese wint noshihi lekitiyo. Heke ese wint ahilt uje ochimit tyenij otsanuwāha kwer ahle aho pork ye kārpe.—

Ochekushu trigo ee ese deeych uje otsakir.

²³Eseekite uje ich terihi ese deeych uje otsakir hn Jesús hōr dakile ohno ochikāha erze shakir aho. Uje ehn ohno hn ir akile òr iyuwo sēhi òr, heke ochekushu trigo ee par otew. ²⁴Erze uje òr iluuta iich otsii fariseo otatim Jesús otsii: —Hmeychim, ¿inaāpo heke erze akile oyuwe asa ley pork ele deeych wichi uje otsakir?— ²⁵Jesús tatim òr im: —¿Je yelij olak ler Porrosht ahwoso uje tata rey David lishi? Iyuwo sēhikite hōr wir nahire. ²⁶Ese David masaha Porrosht ihyuch ir patikit eheth uje ehn Abiatar saserdote òr bahlut pisht. Wichi ishim David erze pan uje oshimihī Porrosht hn tew. Waa ley chibite uje erze pan shi par saserdote otew, per David ye niyokōrpe uje mīhnik pork iyuwo sēhi hn ishim wir nahire hn otew toy. ²⁷Porrosht chibite ese deeych uje otsakir par takashim oso. Ese deeych uje otsakir wichi dichpa per oso ich ma òr deyo. ²⁸Yok tokōra poōrzni. Yok ese deeych uje otsakir ir yinsirc.—

Hnakirbich uje hmata ye jukur.

3 ¹Eseekite hn Jesús masaha sinagoga ehethpo. Hnakirbich dechi uje hmata ye jukur. ²Erze uje òr iluuta iich otsii fariseo odechi toy. Wir oteychim Jesús kimiji dukuta ese hnakirbich ese deeych uje otsakir. Òr ire ochukwi Jesús iluu par uje òr denunsya ire. ³Jesús tatim ese hnakirbich uje hmata ye jukur im: —Alehe erze oso òr ikich.— ⁴Tatim erze fariseo im: —Uje terihi ese deeych uje otsakir ¿je yeèk sowe ley uje shiyokōr uje om o je sowe uje shiyokōr uje mīhnik? ¿Je sowe ley uje chukuta yet o je sowe ley uje shuu yet shuu toy?— Wir ye odiilehetpe. ⁵Jesús ich chowāha òr, teychim òr hn ich dosdarak pork òr hu kata. Heke tatim ese hnakirbich im: —Èr ahmīta.— Hn chīr nahmīta ichii owich om. ⁶Erze fariseo otokolihichis sinagoga eheth hn hōr wir Herodiano otakisho lawich par uje okeytkērye. Sehe oduhu Jesús oduhu toy.

Oso okihniya otīr lagunta wir.

⁷Eseekite hn Jesús tokolihichis hōr wir dakile. Ohno otīr asa lagunta wir. Ich oso okihniya uje otāra ese hnīmich Galilea oyehe nēr. ⁸Uje oso ochunt nos wir kuche uje Jesús shiyokōr ich okihniya uje otāra

wahacha hñimich Judea ohno òya ire hn yewo otāra Jerusalén hn yewo otāra hñimich Idumea hn otāra onoota Jordán pit hn otāra dīt Tiro hn dīt Sidón. Ohno otīr Jesús par uje oteychim. ⁹Jesús tatim wir dakile im: —Emitlo pohorrza owich. Ahnūwo oso ich okihniya. Uje sehe omehe yokir hn tomsaha ehete.— ¹⁰Ich chukuta oso okihniya uje òr permo per yesh ode okihniya uje òr permo. Ich ochukusyep pork sehe odakahir Jesús par uje chukuta òr. ¹¹Ichibiyo mihñūwo de oso yewo òr aho toy. Uje omo Jesús hn ocha dete hñimoho ikich hn erze demonyo ich otsihnew lahwooso otatim Jesús otsii: —Owa uu Porrosht Ijīt pisht.— ¹²Per Jesús tatim erze demonyo im: —Apiklo. Ye ebitilo yok orhōta.—

Jesús chiihla hñakirbo òr dose.

¹³Eseekite hn Jesús dohir kojach eeych hn tibii erze hñakirbo uje sahmūr òr, hn otīr ire. ¹⁴Jesús chiihla hñakirbo shuu òr dose par òya ire hn par shuu ohno otīr lekitiyo otsanimirāha Porrosht ahwoso. Chikēra òr iiyo im apóstole. ¹⁵Ishim òr ukurbo par ochiyuhu demonyo uje de oso òr aho. ¹⁶Ahnūwo hñakirbo òr dose uje Jesús chiihla òrkite. Uu webich osht iich otsii Simón. Jesús chukēra iich yet im Pedro. ¹⁷Yet iich otsii Santiago hn ir leshibich iich otsii Juan. Wir òr deych iich otsii Zebedeo. Wir uje Jesús chukēra òr iich yet im wir nar aabo pork òr ehñito. ¹⁸Erze yewo òr iiyo otsii Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás hn Santiago. Wichì deych iich otsii Alfeo. Hn erze yewo wir òr iiyo otsii Tadeo, hn Simón. Ese Simón wichì politikya uje sehe diyuhu gobierno. ¹⁹Uu uhurc osht wichì Judas Iscariote. Wichì uje tyenij chiwāha Jesús nehe.

Otata uje Jesús ukurbo tāra demonyo.

²⁰Eseekite hn Jesús seyhi tīr dahuch. Ich oso okihniya otakisho lawichihì ahirpo. Heke hōr dakile ye òr pwele otaakpe. ²¹Uje ir iiso ochunt uje Jesús shish shiyokōr kuche shuu itsorz heke ohno otīr ire par uje ochishew pork òr eyuwo tisīr uje wichì totihla. ²²Eseekite hn wir odechi erze hñakirbo uje oshiyokorāha oso erze ley uje Moisés chichew. Otāra Jerusalén. Otata otsii: —Beelzebú uu demonyo òr bahlut de Jesús ehēt hn ishīm ire ukurbo par chiyuhu demonyo oso òr aho.— ²³Jesús tibii òr hn siteēta tatim òr im: —Satanás ye pwele diyuhu duhut Satanás oso òr ahope. ²⁴Kimiji oso odehek ire oduhu wee wee hn oteye heke otsehek ir hñimich. ²⁵Hn itspo kimiji oso otakisho lahuch hn oteye heke otsehek ire. ²⁶Hn Satanás itspo, kimiji datsīr debiyo heke ich uhurc ich ye ukurbīrsh. Tyenij chish ir uhurc. ²⁷Kimiji hñakirbich chihì uje ir ukurbo de hn yet sehe masaha ir ihyuch par torha ir kushjāro ich ye pwelpe. Tyenij shiyeru wap chīra lukwerc hñii pwele hnoy ir kushjāro.— ²⁸Hn Jesús tatim òr im: —Ich ūrpa uje titim olak. Porrosht nos pwele perdonar oso uje oshiyokōr uje mihñūwo hn erze uje ochiyuhu lahwooso

mihñũwo. ²⁹Per yeëk uje chiyuhu lahwoso mihnuwõho Porrosht Ichibich, ich Porrosht ye perdonar wichpe. Shish ir hnitewta de Porrosht ahir.—
³⁰Jesús tatim òr shuu itsorz pork otata uje ichibich mihnt de ire eheth.

Jesús data hn ir leshibo otekirihi ire.

³¹Eseekite hn Jesús ir data hn ir leshibo otaãcha per shi oyeha ejwert hn oshuu otibii Jesús. ³²Ich oso okihniya uje odechi otsakaha Jesús ahir. Otatim Jesús otsii: —Ata hn eshibo ode ejwert. Yesh ochukwi owa.— ³³Jesús tatim òr im: —¿Je sehe erahalo yeniipo uje òr itso mama hn yeniipo uje òr itso pishibo?— ³⁴Jesús teychim erze oso uje otsakaha ir ahir hn tatim òr im: —Wir shi òr itso mama hn pishibo. ³⁵Yeëk uje shiyokõr uje Porrosht sahmür wichi pishap hn wate pinap hn wate mama.—

Hnakirbich chukwër jõro.

4 ¹Eseekite hn Jesús shiyokorãha osoho lagunta wir. Ich oso okihniya uje otakisho lahwichihî ire ahir, heke ii pohorrza eheth hn sakaha. Ich oso okihniya uje ode lagunta wir par otër uje Jesús tatim òr. ²Wichî shiyokorãha òr Porrosht ahwoso ich kihniya per shish siteëta kuche. Tatim òr im: ³—Ërlo yok. Hnakirbich dekite uje hno par sitsër jõro eyhi. ⁴Uje sitsër shuu itsorz hn eyhi kayihî dehet eheth. Chipirme taãcha hn tew. ⁵Uje sitsër erze eyhi hn yër kayihî uje kojano po de. Tokole shichish pork hnimich pikaap. ⁶Uje deeych tokole tew ich shuu kako pork nihyok ir uro. ⁷Erze eyhi yër uje sitsër kayihî uje wonti de. Tokole ii yër nehech wonti serz hn sajuwe heke ye eerirsh. ⁸Per erze eyhi yër uje sitsër kayihî ese hnimich uje ihîrt. Ich kresa hn ee de, yër ee treynta, yër ee sesenta, hn yër ee syen.— ⁹Hn Jesús tatim wir oso im: —Olak ãr de par ërlo. Uhuloolak eyuwo tisir erze uje titim olakike.—

¿Inaãpo heke Jesús siteëta òr kuche?

¹⁰Eseekite uje erze oso ohno shi Jesús dechi hõr wir yewo uje shish õya ire hn ir akile uje òr dose ich otatim Jesús otsii: —Erze ahwoso uje eteëtaka ¿duhu inaãpo?— ¹¹Jesús tatim òr im: —Porrosht sehe duhu erahalo erze uje shiyokõr par tibey laabo. Per uje titim erze oso yewo ich ye tuu imeheeychpe. Shi titeëta òr kuche ¹²par uje oteychim pishi per ye onomope. Ich otër per ye imeheeychpe par òr ire. Kimiji odiraha ich otsapur Porrosht hn wichi perdonar òr.

¹³¿Je ye erahalope ese uje titeëtaka? Kimiji ye erahalo ich nos ye erahalo wirpe erze yewo uje titeëta. ¹⁴Ese uje titeëta tata shuu itsorz. Ese hnakirbich uje sitsër jõro eyhi ich shi itso hnakirbich uje sanimirãha Porrosht ahwoso. ¹⁵Erze eyhi yër uje kayihî dehet eheth wir shi itso oso uje ochunt Porrosht ahwoso ichii Satanás tîr òr hn chiyuhu Porrosht

ahwoso uje ochuntike. Heke shuu ochikey. ¹⁶Erze eyhi yēr uje kayih̄i ese h̄nimich eeych uje kojano de uut wir sh̄i itso erze oso uje ochunt Porrosht ahwoso ich otsahmūrpa hn ōr ayla. ¹⁷Wir ōr itso erze jōro uje ye ūirsh. Wap ich ōr ewenta per uje kuche m̄ihnūwo t̄ir Porrosht aabo pork ye olotiis pahwosope ich oym Porrosht shichish. ¹⁸Erze eyhi yēr uje kayih̄i ese h̄nimich uje wonti de wir sh̄i itso oso uje ochunt Porrosht ahwoso ich otsahmūr ¹⁹per sh̄i shuu deyuwo tis̄ir labiso hn dasuwo. Ma sahmūr hnote, heke erze kuche sehn̄yēr ire sh̄i itso erze wonti uje sajuwe jōro hn ye duhu eērsh. ²⁰Erze eyhi yēr uje kayih̄i h̄nimich uje ih̄irt wir sh̄i itso yeēk uje chunt Porrosht ahwoso ich sahmūr. Wich̄i sh̄i itso erze jōro uje ee de. Yēr ee treynta hn yēr ee sesenta hn yēr ee syen.—

Jesús siteēta kuchit itso nampyont.

²¹Eseekite hn Jesús siteēta kuchit tatim ōr im: —Uje yeēk nerū nampyont ich ye dibite kejunt uut hn ye dibite ōr arpich uut. Sh̄i ch̄ibite owich uje de porit par uje chihit lek̄itiyo. ²²Pork nos kuche uje otsakis je deeych yet nehe ich ochiraha sh̄i itso uje yet ye nahmūr uje yewo ochiraha je deeych yet nehe ich nos ochiraha. ²³Olak ār de. Uhuolak eyuwo tis̄ir uje titim olakike.— ²⁴Hn Jesús tatim ōr im: —Ērlo pahwoso uje titim olak. Erze kuche uje asimih̄ilo yewo, Porrosht tyenij ishim̄ih̄i olak hn shuu iyuwe ²⁵pork ese uje chiraha ich Porrosht tyenij shuu ma chiraha, per ese uje ye direhepe, ich Porrosht tyenij shuu chikey ese pikaap uje chiraha.—

Oso ich ōr itso jōro uje om hn uje m̄ihnū.

²⁶Eseekite hn Jesús siteēta kuchit yet tatim ōr im: —Uje Porrosht shiyokōr par tibey daabo wich̄i sh̄i itso h̄nakirbich uje shuu otsitsēr jōro eyhi uje om ir shakirra eh̄et. ²⁷Uje dihlak ich umo hn uje deeych ich nih̄i. Erze jōro eyhi uje sitsēr ich tokole hn ich krese per ire ye direhepe inaāpo uje itsorz. ²⁸Sh̄i ese h̄nimich wich̄i uje shuu wir jōro eyhi tokole. Wap tokole, sh̄i ir ihyō, hn ich uhure ir ee de. ²⁹Uje ir ee etan ich terih̄i ish̄ir̄it heke ochekushu.—

Porrosht aabo ōr itso mostasa.

³⁰Eseekite hn Jesús tatim ōrpo im: —¿Keshi titeēta latikpo par tuu imeheeych par erahalo uje Porrosht shiyokōr par tibey laabo? ³¹Uje Porrosht shiyokōr ich sh̄i itso asa pohorra eyhi waa je iich ots̄ih̄i mostasa uje h̄nakirbich chukwer̄ih̄i ir shakirra eh̄et. Asa pohorra eyhi ich ma ijeebe je erze jōro eyhi yēr ³²per uje kresa ich ma data je erze jōro yewo. Ir uke ich deyo heke chipirme t̄ir ire hn shiyokor̄ih̄i dewo ir uke pork puurc de.—

³³Jesús siteēta kuche ich kih̄niya uje shiyokor̄aha oso Porrosht ahwoso nehech ye ōr pwele ōr hu dishpe. ³⁴Jesús sh̄i siteēta kuche uje tatim

oso per uje wir otokole hn tatim dakile shuu imeheeych par òr erze uje siteētaka.

Jesús shuu myentita iyehe hn owit wokor.

³⁵Eseekite uje deeych yaka hn Jesús tatim dakile im: —Yukulo yit̄rlo wahacha lagunta pit yet.— ³⁶Ir akile oym wir osohochis lagunta wirch hn òy pohorrza ehēt uje Jesús de hn ohno. Ich pohir ȳer hno ìya òr. ³⁷Myentita data chish or̄ih̄i dehet pehet. Shuu owit wokor deyo masaha pohorrza ehēt. Sehe yaka. ³⁸Jesús shi umuhu pohorrza atsikita titila òr itich. Ir akile otsiniȳer. Otatim otsii: —Maestro, ¿je ye latikish uje eyoklo yaka?— ³⁹Jesús nihi. Iyehet hn tatim myentita h̄or lagunta im: —Alehe.— Asa myentita, h̄or owit wokor iyeheship. ⁴⁰Jesús tatim dakile im: —¿Ināpo heke atililo? ¿Je otiislo yok?— ⁴¹Nos wir òr ire ich ochishlabe hn otolpa. Otatimye otsii: —¿Yēekpo ele? Heke asa myentita hn owit wokor chunt ire hn shiyok̄or uje tata.—

Demonyo de Gerasa osht ehēt.

5 ¹Eseekite hn Jesús h̄or otaach̄ih̄i lagunta pit yet Gerasa oso òr h̄nimich. ²Uje Jesús ih̄nimichih̄i pohorrza ehēt hn h̄nakirbich dalehe arh̄ich t̄ara dukuta. Ich̄ibich m̄ih̄nt de ehēt. ³Wich̄i shi debuho dukuta. N̄ihyok yēek pwele shiyeru. Ye kenena ewentpe. ⁴Shish oshiyeru uke hn d̄ile och̄ira kenena per shish chekushu. N̄ihyok yēek pwele sontew wich̄i. ⁵Uje dih̄lak hn uje deeych ich shish d̄irkih̄i lekitiyoho w̄irye eeyo hn dukuta ehēt. Ich tibich jwertpa hn shuu ire ch̄ira kojano po. ⁶Umo Jesús uje ehn de dukuhla hn uushi dalehe arh̄ich. Icha dete h̄nimoho ikich. ⁷Ich sihnew lahwoso tatim Jesús im: —Jesús, ¿sehe ahak̄or latikihi yok? Tikiraha owa. Owa uu Porrosht uje de pōorc ir Ij̄it pisht. Titim owaha Porrosht ile ikich par uje ye epiyer yok.— ⁸Tatim shuu itsorz pork Jesús tatim ese ich̄ibich m̄ih̄ntike im: —Atokolih̄i ese h̄nakirbich ehēt.— ⁹Jesús tatim im: —¿Eytikih̄i?— Hn tatim Jesús im: —Piich otsii Legīon pork òryok kih̄niya.— ¹⁰Shish sapur Jesús par uje ye diyuhu or̄ih̄ichis ese h̄nimich uje ode. ¹¹W̄irit dechi ye dukuhlape uje poohle de ich kih̄niya. Wir shi taakih̄ichis. ¹²Erze demonyo otatim Jesús otsii: —Uhu oyit̄ir erze poohle par oyomsaha aho.— ¹³Jesús tatim erze demonyo im: —Bolīlo.— Hn erze ich̄ibiyo m̄ih̄nūwo otokolih̄i ese h̄nakirbich ehēt hn ohno omasaha poohle aho. Erze poohle wir do mil. Nos uushi ih̄nimichih̄i w̄irit eeych uje ich ìlyaka. Nos masaha lagunta ehēt hn hmarta.

¹⁴Erze h̄nakirbo uje otibey wir poohle ohno ooshi ot̄ir d̄it hn ot̄ir erze uje ode aach. Otatim òr uje omoko. Heke nos wir oso ohno par uje oteychim uje tokole itsorz. ¹⁵Uje otaach̄ih̄i Jesús ahir hn omo ese h̄nakirbich uje demonyo tokolihi ehētike. Shi sakahachis. Iyāha lasuwo hn ich ye totihlpe. Erze oso ich ochishlabe. ¹⁶Erze h̄nakirbo uje omo uje

tokolihi wahachaka ich nos otatim oso uje tokolihi ese hnakirbich hn uje tokolihi wir poohle. ¹⁷Heke erze oso otsapur Jesús par uje tokolihihichis ese ör hnimich. ¹⁸Jesús dohir pohorrza eheth hn ese hnakirbich uje demonyo tokolihi ehethike sapur Jesús par uje sehe nõya ire. ¹⁹Jesús ye nahmürpe uje wichi iya ire. Tatim im: —Bo eyhi etir ahuch hör wir eeyso hn nos atim ör erze uje Porrosht shiyokoríhi owa hn sosir owa.— ²⁰Ese hnakirbich hno tatim erze oso uje ode erze duwo uje dye uje iyo otsii Decápolis. Nos tatim ör uje Jesús shiyokoríhi ire. Ich shuu nos wir oso ochishlabe.

Jesús shuu Jairo ijita ikpo.

²¹Eseekite uje Jesús cheeshpo iyāha pohorrza tīr lagunta pit yet ich oso okihniya uje otakisho lawichihi ire ahir lagunta wir. ²²Hnakirbich taachīhi ahir uje iich otsii Jairo. Wichi ör bahuwa toy uje tibey sinagoga. Uje umo Jesús hn icha dete hnimoho ikich. ²³Sapur Jesús tatim im: —Pijita ich yej toy. Erēt, akahir par uje owich ompo.— ²⁴Jesús hno iya ire. Oso okihnipa uje oya ire hn shish ochukusye. ²⁵Erze oso ör eheth timcharrza de. Ich dose āyo uje wate permo, ir armitsi ihnimich. ²⁶Shish tīr meriko per shi oshuu ma doso. Ich sihna ir hnote per ye oduhu owich ompe. Shish ma owich mīhnik. ²⁷Uje chunt otata Jesús ich sitir ire tāra nēr erze oso ör eheth hn sakahir Jesús nerpta irhi. ²⁸Ire eheth chillehet im: —Uje takahir nerpta ich yok owich ome.— ²⁹Uje sakahir Jesús nerpta irhi ichii ir armitsi iyehe hn chuuna uje owich om. ³⁰Jesús chuuna uje ir ukurbo tokole par chukuta yeēk. Somtis ire teychim wir oso hn tatim ör im: —¿Yeēkpo uje sakahir piyerpta?— ³¹Ir akile otatim otsii: —Hmeychīm, oso ich ochukusye hn omehe owa. ¿Inaāpo heke atim ör on: “Yeēkpo uje sakahir yok?”— ³²Per Jesús shish teychim wir oso uje ode ir wiwo pork sehe diraha yeēkpo uje sakahir ireke. ³³Asa timcharrza tolpa nehech ikiyo tāra. Sitir ir Jesús hn icha dete hnimoho ikich. Tatim Jesús uje ich ūru uje wate sakahirki. ³⁴Jesús tatim im: —Pijita, shi pork ye otiis yokpe heke owa owich om. Bo uhu eheth kiis pork owa sanoko.—

³⁵Uje ehn Jesús keytkēr wate hn hnakirbo otaācha. Otāra Jairo ihyuch. Wichi ör bahuwa toy uje tibey sinagoga. Erze hnakirbo otatim Jairo otsii: —Eyjita ich toki. ¿Inaāpo heke yesh ahakos ese maestro?— ³⁶Jesús chunt wir ör ahwoso hn tatim Jairo im: —Ye atila. Ye otiis uje yok pwele tuu wate owich om.—

³⁷Jesús sontew erze oso, ye duhu onõya irpe. Shi Pedro, hn Santiago hn Juan wir uje shuu oya ire. Ese Santiago wichi Juan leshap. ³⁸Uje otaachīhi ese ör bahlut ihyuch uje tibey sinagoga hn Jesús umo erze oso ich okihniya uje odechi. Wir ich oyerh otsihnew. ³⁹Jesús masaha pwert eheth hn tatim ör im: —¿Inaāpo heke eyerhlo ich ehnewlo? Asa pikihninta ye tope. Shi umo.— ⁴⁰Per erze oso shi oyana Jesús oloter heke shuu nos

otokolihi pwert ehet. Shi hnoy asa pikihninta ir deych hn ir data hn erze ir akile otír ese owich uje pikihninta de. ⁴¹Jesús chishew ir hmata hn tatim im: —Talita kum.— Ese ahwosht tata im: —Pikihninta, titim owa too: “Alehet.”— ⁴²Ichii asa pikihninta iyehet hn dirk. Wate dose äyo. Ir deych hn ir data ich ochishlabe. ⁴³Jesús tatim ör im: —Ye atimlo latik. Uhulo taak.—

Jesús tír dit Nazaret.

6 ¹Eseekite hn Jesús tokoliñichis hno tír hñimich yet uje neñeni. Ir akile ohno öya ire. ²Uje ich terihi deeych uje otsakir hn ire ichii shiyokoräha oso sinagoga ehet. Ich oso okihniya otër ire hn ochishlabe. Otatimye otsii: —¿Oniyokoräha irehe irääpo heke ich chiraha shiyokör erze kuche? ¿Duhu wir ör eyuwo tära irääpo? ¿Inääpo heke pwele shiyokör erze kuche uje ye latik pwele niyokör? ³Liki shi karpinterya. Ir data wate María hn ir leshibo wir Santiago, José, Judas hn Simón. Ir nanime ode lika eyoklo ahir toy.— Erze oso ye oduhu Jesús dichpe. ⁴Jesús tatim ör im: —Lekitiyo nos otola profetit per erze ir ihnapso uje ode ese owich uje profetit tära ye otolpe hn ir iiso ör itspo, hn erze uje ode ir ihyuch ör itspo, ye otola irpe.— ⁵Heke Jesús ye pwele niyokör erze kuche uje ye latik pwele niyokör. Shi sakahir oso nohmíramo uje ör permo hn shuu ör owich om. ⁶Jesús ich chishlabe pork erze oso ich otsotiis ire. Tokoliñichis hn hno tír lekitiyo erze duuwo ijaabo uje deye ahir hn shiyokoräha ör Porrosht ahwoso.

Jesús akile ohno otsanimiräha Porrosht ahwoso.

⁷Eseekite hn Jesús tibii wir dakile uje ör dose. Shuu ör osiyer osiyer öyye par uje ohno otír lekitiyo hn ishim ör ukurbo par uje ochiyuhu ichibiyo mihñüwo uje de oso ör aho. ⁸Tatim ör im: —Ye bolilo latik par dehet pehet, shi olak itile. Ye bolilo kotsirbo hn oposo hn ye emchahalo hnote olak ihírrzoso. ⁹Erihilo olak erihyo per ye bolilo olak ishuwo yewo.— ¹⁰Jesús tatim ör im: —Uje aachihilo dit ich tyenij shi akahalo ör ihyuch uhulo nohmira nehech atokoliñilo ese owich. ¹¹Kimiji dit oso ye onahmür uje akahalo ör ahir hn ye onahmür otër olak ahwoso ich tyenij atokoliñilo ör dit. Uje atokoliñilo ich eshitlo olak erihyo par uje hñimich ukult kay. Wichí par yara par ese dit oso ochiraha uje ich oshiyokör mihñikpa.— ¹²Eseekite hn Jesús akile ohno otír lekitiyo otsanimiräha Porrosht ahwoso. Sehe oduhu oso onoym wir deluu mihñü par oshiyokör uje Porrosht sahmür. ¹³Ochiyuhu demonyo oso ör aho ich okihniya hn erze uje ör permo ich otormíhi ör aseYTE hn oshuu ör owich om.

Rey Herodes shuu oshuu Juanni uu tohirm oso.

¹⁴Eseekite hn rey Herodes chunt uje Jesús shiyokör pork oso otatehe lekitiyo. Wichí tata im: —Juan uu tohirm oso ich ikpo heke ich ir ukurbo

deyo de hn shiyokōr kuche uje ye latik pwele niyokōr.— ¹⁵Yewo otsii: —Wichi profeta Elías lishi.— Hn yewo otsii: —Wichi profetya itso uu profeta poruwo wishi.— ¹⁶Uje rey Herodes chunt hn tata im: —Wichi uu Juan uje tuu ochekshehe etibichni, ikpo.— ¹⁷Ese rey Herodes shuu oshiyeru Juan ochāra kenena hn ochimchaha karsel ehetni pork shiyokos Herodes uje īhi Herodías ahir. Wate ir leshibich Felipe irāhto. ¹⁸Pork Juan tatim irni im: —Aluwe ley uje ēhi eshibich irāhta ahir.— ¹⁹Heke Herodías ich sitak pishi Juan. Sehe duhu oduhu toy per ye pwelpe ²⁰pork rey Herodes ich tola Juan. Tibey ire pork chiraha uje Juan ir iluu ich om hn sahmūr Porrosht. Uje tēr Juan ich shish shuu deyuwo tisīr, ye diraha uje shiyokōr per shish sahmūr tēr.

²¹Eseekite uje ich terihi Herodes kumpre āyo hn shuu oshiyokōr ōr ahamich dich. Herodías chiraha uje tyenij shiyokōr par uje shuu Herodes shuu oshuu Juan oshuu toy. Herodes tibii erze ōr bahluwo uje ochishew obiyohochis ese palasyo hn nos wir ohyerptoso ōr bahluwo hn nos wir oso yewo uje ich ōr ihīr deyo uje odechi hnimich Galilea. ²²Uje Herodías ir ijita shiyokōr weylīhichis oso ōr ikich ich otsahmūrpa. Heke ese rey tatim asa pikihninta im: —Apur uje ahmūr ich tokosim owa.— ²³Herodes chibite lahwošo ich shuu ūrpa tatim im: —Uje apur yok kuchērk ich tokosim owa. Kimiji apur yok hnimich pehet ich tokosim owa.— ²⁴Wate tokolihichis hno tīr data hn tatim im: —¿Tapur latikpo?— Hn ir data tatim im: —Apur Juan uu tohirm oso ir huta.— ²⁵Ichii cheeshpo tīr ese rey. Tatim im: —Ele aahle sehe tuu asim yok Juan uu tohirm oso ir huta. Emchaha preta ehēt waa je data.— ²⁶Uje ese rey chunt ich dosdarak per ich chibite lahwošoko erze oso ōr ikich shuu ūrpa heke par ire ich ye ompe iim lahwošo uje tatim wate. ²⁷Ichii shuu ohyerptosht uje tibey ire hno tīr karsel ehēt par chekshehe Juan etibich hn tōhwa ir huta. ²⁸Wichi hno tīr karsel ehēt hn chekshehe Juan etibich. Chimchaha huta preta ehēt waa je data hn tōhwa ishim asa pikihninta. Wate ishim data. ²⁹Uje Juan ir akile ochunt uje itsorz hn otirēt ohnoy ir yūhurrza ochihitsim.

Jesús ishim oso ōr poso ōr sinko mil.

³⁰Eseekite hn Jesús akile ocheeshpo uje shuu ohnoni otsanimirāha Porrosht ahwošo. Otakisho lawichīhi Jesús ahir. Nos otatim erze kuche uje oshiyokōr hn otatim toy uje oshiyokorāha oso. ³¹Jesús tatim ōr im: —Yukulo yitīrlo wahacha hnimich uje isa par eyoklo tonkiya.— Tatim ōr shuu itsorz pork ich oso okihnīya otaācha hn yewo ohno nehech nīhyok ye ōr tyempirsh par otaak. ³²Hn Jesús hōr dakile oyāha pohorrza hn ohno otīr hnimich uje isa. ³³Per ich oso okihnīya omo ōr uje ohno hn ochiraha ōr. Nos otokolīhi erze duuwo uje dechi hn ohno ooshi ochiil ōr ikich otīr ese owich uje tyenij Jesús hōr oyehe. ³⁴Uje Jesús ihnimichīhi pohorrza ehēt hn umo erze oso ich okihnīya hn chuuna uje ōr losuhlaabo

pork wir shi òr itso obeje uje n̄hyok ye latik tibey. Ichii shiyokorāha òr kuche ich kihniya. ³⁵Uje ich yilkaship hn ir akile otsit̄r ire. Otatim otsii: —Ich yilkaship. Ele hnimich uje eyok de ich isa. ³⁶Uhu wir oso odo ot̄r duuwo par uje otiya oposo par otew.— ³⁷Per Jesús tatim òr im: —Asimlo òr poso par uje otew.— Otatim Jesús otsii: —¿Je sehe uhu oyuko oyiya oposo par uje oyosim n̄ahu oso uje ich okihniya par uje otew? Erze oposo bahat ich debichpa. Shi itso uje hnakirbich chishew obiyo nehech terihi shekurko osho.— ³⁸Jesús tatim wir dakile im: —¿Pan terihi latikpo uje de olak ahir? Bolilo eychimlo.— Uje ohno oteychimke hn otatim Jesús otsii: —Pan sinko de hn loshiyo osiyer.— ³⁹Jesús shuu otatim erze oso par otsakaha erze ihnemiyo eeych uje verde òr wee wee. ⁴⁰Ich nos otsakir, yewo òr wee syen hn yewo òr wee sinkwenta. ⁴¹Jesús chishew erze pan uje sinko hn loshiyo osiyer. Teychim poōrc, nina Porrosht hn shek erze pan. Ishim wir dakile par oshim erze oso. Shek erze loshiyo toy uje osiyer hn ishim dakile par oshim erze oso. ⁴²Nos wir oso otew nehech otsatso. ⁴³Ir akile ochish erze panye hn erze loshiyo uje oso otsatsoko nehech oshuu kanasti deyo yeno dose. ⁴⁴Erze hnakirbo uje otew erze pankite wir òr sinko mil.

Jesús dirkihi awit eeych.

⁴⁵Eseekite hn Jesús shuu wir dakile odohir pohorrza ehēt shichish. Shuu ohno ot̄r d̄it Betsaida uje de lagunta p̄it yet. Jesús ye dope, shi sakaha erze oso òr ahir par shuu otseyhi. ⁴⁶Uje shuu ohno hn dohir kojach eeych par orarihichis. ⁴⁷Uje ich dihak hn asa pohorrza dechi lagunta ehēt pisht hn Jesús shi ire nohmira de wahacha ese hnimich. ⁴⁸Jesús umo wir dakile uje ich ochira hn ochiyuhu ire pork otsatsirāha myent arhich. Uje ich deeych huta hn Jesús hno t̄ir òr dirkihi awit eeych, per ire shuu itso uje sehe sowe òr. ⁴⁹Uje omo dirkihi awit eeych ich òr eyuwo tis̄r jelje likichibich. Ich otibich ⁵⁰pork ich nos omo ire hn ich otolpa. Ichii Jesús tatim òr im: —Yok, ye atililo hn ye as olak ibe.— ⁵¹Uje dohir asa pohorrza ehēt uje ir akile ode hn asa myentita iyehe. Nos wir òr ire ich ochishlabe ⁵²pork ye odirehepe inaāpo Jesús ishim wir oso erze pan par otew nehech otsatso. Nos wir òr ire ich òr hu kata.

Jesús chukuta genesaret oso.

⁵³Eseekite uje otaach̄ihi ese hnimich Genesaret uje de lagunta p̄it yet ich oshiyeru ir pohorrza lagunta wirc. ⁵⁴Uje oyhnimich̄ihi pohorrza ehēt ich oso ochiraha uje wichi Jesús. ⁵⁵Heke nos ohno ooshi par otōhwa erze uje òr permo uje ode lekitiyo. Wir shi ode darpilo eeyo. Erze oso ochukwi ese owich uje Jesús de par otseya erze uje òr permo. ⁵⁶Jesús hno t̄ir lekitiyo duuwo ijaabo aho hn duuwo deyo aho hn t̄ir aach. Ich nos ohnoy erze permo otseya òr wahacha ese owich uje ochiwāha kuche hn ochibite

õr dehet wirc uje Jesús tyenij chikāha. Uje Jesús chikāhachis ich nos otsapur par uje otsakahir ir nerpta irhi, hn nos wir uje otsakahir ich shuu õr owich om.

¿Inaāpo heke hnakirbo õr iluu mihñũ?

7 ¹Eseekite hn erze fariseo hn erze uje oshiyokorāha oso erze ley uje Moisés chichewkite otāra wahacha dīt Jerusalén ohno otīr Jesús. ²Wir omo Jesús akile uje otaak ye onūrhu nahmepe oduhu ilo õr uje ochūrhu par otaak. ³Nos wir erze uje õr iluuta iich otsii fariseo hn nos wir erze israel oso uje odebuhu hñimich Judea shish ochūrhu nahme wap par otaak shi itso uje õr poruwo wishi oshiyokõr. Kimiji ye onūrhu oduhu ilo uu õr poruwo wishi ich ye otaakpe. ⁴Uje ocheeshpo otāra ese owich uje ochiwāha kuche ich nos ochūrhu nahme wap par uje otaak. Ich õr iluu yēr de ich kihniya uje shish oshiyokõr oshuu itsorz. Nos wir õr ire shish ochūrhu ir basi, ochūrhu ir jarrzi, ochūrhu ir pīramo, hn ochūrhu darpilo oshuu itso uje õr poruwo wishi oshiyokõrkite. ⁵Erze uje õr iluuta iich otsii fariseo hn erze uje oshiyokorāha oso erze ley uje Moisés chichewkite otatim Jesús otsii: —¿Inaāpo heke erze akile ye oniyokõrpe uu eyok poruwo wishi õr iluu? Ye onūrhu nahmepe uje otaak itso uje eyok poruwo wishi oshiyokõrkite.— ⁶Jesús tatim õr im: —Olak aho yūhīrsh. Ich ūrpa uje ese profeta Isaías lishi eyuchaolak uje chichew Porrosht ahwoso shuu itsorz im: “Porrosht sole: Erze oso oteeychāha yok shi õr ahwo per õr aho kināho. ⁷Uje oteeychāha yok ich ye jukur pork oshiyokorāha oso shi itso uje tāra Porrosht per shi tāra oso õr eyuwo.”— Wir uje profeta Isaías chichewkite. ⁸Hn Jesús tatim õr im: —Nos moymlō uu Porrosht ahwoso hn shi ahakõrlo uje tāra hnakirbo õr eyuwo. ⁹Olak shish atimlo oso kuche uje kināho heke shuu oym Porrosht ahwoso hn shi oshiyokõr uje hnakirbo otata. ¹⁰Moisés tata uje Porrosht sole: “Atila eych hn ata.” Hn tatpo im: “Yeēk uje chiyuhu lahwoso mihnuwōho ir deyeh o kimiji ir data ich tyenij oshuu oshuu toy.” ¹¹Per olak athilo kinaha. Athilo uje yeēk tatim ir deyeh o kimiji ir data im: “Erze kuche uje sehe tokosimihi owa par takashim owa, wir tokosimihi Porroshtni heke ye yok pwele tokosim owape.” ¹²Kimiji tatim ir deyeh o ir data shuu itsorz ich ontilo ire par uje ye takashim õr. ¹³Uje ontilo ire uhulo itsorz ich uhulo Porrosht ahwoso ye jukur shi par uje uhuloolak poruwo wishi õr iluu bale. Ich kuche kihniya uje ahakõrlo uhulo itsorz.— ¹⁴Jesús tibii erze oso par otīr ire. Tatim õr im: —Ērlo pahwoso uje titim olak par erahalo. ¹⁵Erze kuche uje oso otew ye duhu õr iluu mihñũpe. Shi erze uje otata wir uje tāra õr aho hn shuu õr iluu mihñũ. ¹⁶Olak ār de par ērlo. Uhu olak eyuwo tisīr erze uje titim olakike.— ¹⁷Eseekite hn Jesús tokolihi erze oso õr ehēt hn hno masaha dahuch ehēt. Ir akile otatim otsii: —¿Duhu inaāpo erze uje eteētaka atim oso?—

18 Jesús tatim òr im: —¿Je olak ilo òr? ¿Je ye erahalope? Nihyok ye kuche chihipe uje yeék tew hn shuu ir iluu mihnú 19 pork erze uje masaha oso òr ahwo ich tîr òr ijîta, ye tîr òr titewtape. Uje uhurc ich tokolihi òr eheth.— Uje Jesús tatim òr shuu itsorz ich tatim òr uje nos wir oposo om par otew. 20—Per erze uje tokolihi oso òr ahwo ich târa òr aho. Wir uje shuu òr iluu mihnú 21 pork nos wir kuche uje târa hnakirbo òr aho wir uje shuu òr eyuwo mihnúwo. Wir uje shuu omuhuye ahir per ye ohnôyhi pishye ahirpe. Wir uje shuu otohîr. Wir uje shuu oshuu oso oshuu otoy. 22 Wir uje shuu otorâhaye hn shuu opota kuche. Wir uje shish shuu oshiyokôr uu kuche mihnúwo. Wir uje shuu otsenyêr oso. Wir uje shuu timcher oyhî yêr ahir, hn uje hnakirbo ôyhiye ahir hn uje yeék sahat loshipit, hn uje yanak ishîm ire loshipit par shuu sahat ire hn shuu pikihîno hn pikihînine oshiyokôrîhiye oshuu itsorz. Wir shuu òr îljaabo. Wir uje shuu otatim oso òr dekushîi par uje oshuu òr eyuwo mihnuwôho yet. Wir shuu òr pyens uje òr ma eykdeyo je yewo. Wir ye duhu òr eyuwîrsh. 23 Nos wir kuche mihnúwo wir târa oso òr aho heke shish shuu oshiyokôr erze mihnúwo.—

Dhip kinâhat de uje ye dotiis Jesuspe.

24 Eseekite hn Jesús tokolihi dit eheth hno tîr ese owich uje duwo Tiro hn Sidón de. Masaha pwert eheth. Sehe lakis irehechis per ye pwelpe. 25 Timcharrza dechi uje ichibich mîhnt de ir ijîta eheth. Chunt uje Jesús chukuta oso ichii hno tîr ire. Uje taachîhi Jesús ahir hn icha dete hnimoho ikich. 26 Asa timcharrza wate dhip kinaha. Wate griega yâr. Shurêhe wahachkite dit Sirofenicia. Sapur Jesús par uje chiyuhu wichi demonit uje de ir ijîta eheth. 27 Jesús tatim wate im: —Wap tyenij takashîm erze israel oso pork wir shi òr itso pikihîno ijaabo. Wir tyenij otaak wap. Ye ompe uje tiyuhu òr poso ahir hn tokosîm poyto.— 28 Wate tatim im: —Îrhîche, ich ûru per erze pikihîno òr poso ukulo uje kayihî hnimich târa ese nemest eeych ich poyto tew.— 29 Jesús tatim im: —Erze ahwoso uje atim yokike ich ihîrtso. Bo eyhi pork ese demonit tokolihi asa eyjîta eheth.— 30 Hn asa timcharrza hno seyhi. Uje taachîhi dahuch hn chish asa deyjîta shi de darpich eeych tinîm. Ese demonit tokolihi eheth.

Hnakirbich uje armik hn irpik.

31 Eseekite hn Jesús tokolihi ese dit Tiro wirc hn hno chikâha dit Sidón. Chikâha toy erze duuwo dye uje iiyo otsii Decápolis. Hno tîr lagunta Galilea wirc. 32 Erze oso uje odechi otôhwa hnakirbich uje armik hn irpik otseya Jesús. Otsapur ire par uje sakahir wichi hn shuu owich om. 33 Jesús hnoy ese hnakirbich seya erze oso òr nêr meytii dukuhla. Chiyuwa nahme âr hn titirâha nahmita chîra dahlo sakahir wichi ahârc.

³⁴Teychim poõrc hn sitsẽr dehyerc hn tatim wichi im: —Efata.— Ese ahwosht tata im: —Ich ãr pẽrha hn owa pwele eyehet.— ³⁵Shiyeh e uje Jesús tatim shuu itsorz ichii ir ãr pẽrha hn ir ahãrc owich om hn pwele chiilehet. ³⁶Jesús tatim õr im: —Ye atimlo latik,— per ohno hn otata. Shish otatim oso shuu itsorz per shish otatihi lekitiyo. ³⁷Nos wir oso ich ochishlabpa. Otatimye otsii: —Ich shish shiyokõr uje om. Shuu armo ochunt lekitiyo, hn shuu irpo ochiilehet.—

Oso õr kwatro mil otaak.

8 ¹Eseekite uje daalo arhaabo ich oso okihniya otakisho lawichihii Jesús ahir. Ye otew latik heke Jesús tibii wir dakile hn tatim õr im: ²—Tukuuna uje ahnũwo oso ich õr losuhlaabo pork ich daalo tre uje ode lika pahir hn nĩhyok ye otew latik. ³Kimiji tuu odo odehyi shi õr iyuwo nẽhi õr ich tyenij yeẽk torit shuuu dehet pehet pork yewo ode uje otãra dukuhla.— ⁴Ir akile otatim otsii: —¿Oyuhu inaãpo par uje oyish oposo par uje oyosim õr? Ele owich uje eyok de ich isa.— ⁵Jesús tatim õr im: —¿Pan terihi latikpo uje de olak ahir?— Hn otatim otsii: —Syete.— ⁶Jesús tatim erze oso par uje otsakahachis hnimich. Chishew pan uje syete hn nina Porrosht. Sehek aho hn ishim wir dakile par shuu oshim wir oso par otew. ⁷Loshiyo ijaabo nohmiramo de õr ahir toy. Jesús nina Porrosht hn shuu dakile oshim wir oso. ⁸Nos wir oso otewkite nehech otsatso. Jesús akile ochish erze oposye uje otsatsoko ochimchaha kanasti deyo syete nehech oshuu yeno. ⁹Erze oso uje odechikite wir õr kwatro mil. Jesús nos shuu ohno otseyhi.

Fariseo sapur Jesús yarta.

¹⁰Eseekite hn Jesús hõr oy pohorrza eheth, ohno otĩr wahacha hnimich Dalmanuta. ¹¹Fariseo otaachĩhi Jesús ahir ichii otsatsirãha lahwo. Sehe oduhu niyokõr kuchit wahacha poõrc uje ye latik pwele niyokõr kimiji ũru uje ire Cristo. Shi õr prowa Jesús. ¹²Jesús sitsẽr dehyerc im: —¿Inaãpo heke oso shish sehe oduhu tiyokõr kuchit uje ye latik pwele niyokõr? Titim olak ich tuu ũrpa. Ich ye tiyokõr kuchepe tuu itsorz.— ¹³Jesús iim erze osohochis hn ii pohorrza eheth hõr dakile hn ohno otĩr wahacha lagunta pit yetpo.

Fariseo õr iluuta itso pan eyhita.

¹⁴Eseekite hn ir akile ochikey pan. Shi sohmira uje de õr ahir asa pohorrza eheth. ¹⁵Jesús tatim õr im: —Abeylship olak par uje erze fariseo ye onehnyẽr olak onĩra ir pan eyhita. Hn ese rey Herodes itspo, ye nehnyẽr olak nĩra ir pan eyhita.— ¹⁶Ir akile okeytkẽrye otsii: —Yikeylo panike heke tatim eyoklo shuu itsorz.— ¹⁷Jesús chĩraha uje okeytkẽrye oshuu itsorz hn tatim õr im: —¿Inaãpo heke ekitkẽroye uje nĩhyok ye

panĩrsh? ¿Je ye erahalope erze uje titim olakike? ¿Je shish ye dish olak hupe erze uje titim olak? ¹⁸Nos olak ile de per ye amilo lekityope. Hn nos olak ār de per ye entilo latik. Nos ekeylo kuche shichish. ¹⁹Uje tehek erze pan uje sinko hn tokosim erze uje ōr sinko mil ¿kanasti terihi latikpo uje uhulo yeno erze pan uje otsatsohna?— Hn otatim otsii: —Dose.— ²⁰Hn tatim ōr im: —Hap uu pan syete uje tokosim wirhna oso uje ōr kwatro mil ¿kanasti terihi latikpo uje uhulo yeno erze pan uje otsatsohna?— Hn nos wir ōr ire otsii: —Syete.— ²¹Hn Jesús tatim ōr im: —¿Inaāpo heke ye erahalope uje titim olakike? Ye peyucha erze pan uje nihyokĩhi eyok ahir.—

Hnakirbich uje olibik.

²²Eseekite uje Jesús hōr otaachĩhi dīt Betsaida hn oso otōhwa hnakirbich uje olibik. Otsapur Jesús par uje sakahir wichi. ²³Jesús chishew ese olibit hmata hn hnoy seya dīt nēr. Titirāha ile hn sakahir ile chĩra nahmita. Tatim im: —¿Je amo lekityo?— ²⁴Hn tatim Jesús im: —Tokomo hnakirbo. Shi ōr itso pohir per odirk heke tikiraha uje hnakirbo.— ²⁵Jesús sakahir wichi ilepo. Shuu wichi prowa teychim lekityo. Ich owich om hn umo lekityo. ²⁶Jesús shuu hno seyhi. Tatim im: —Ye ekāha dīt ehēt.—

Pedro tata uje Jesús wichi Cristo.

²⁷Eseekite hn Jesús hōr dakile ohno otĩr duuwo ijaabo uje dechi dīt bahlut wirc uje iich otsii Cesarea Filipo. Uje ehn ode dehet pehet hn tatim dakile im: —¿Oso onerza uje yok yeēkpo?— ²⁸Otatim otsii: —Yewo otserza uje owa uu Juan uu tohirm oso, hn yewo otserza uje owa uu profeta Elías lishi, hn yewo otserza uje owa uu profeta poruwo wishi yeēk.— ²⁹Jesús tatim ōr im: —¿Hap olak?— Pedro tatim im: —Owa uu Cristo.— ³⁰Jesús tatim ōr im: —Ye atimlo latik uje yok Cristo.—

Oso tyenij oshuu Jesús oshuu toy nehe.

³¹Eseekite hn Jesús shiyokorāha dakile erze uje yelij tatim ōrni. Tatim ōr im: —Yok tokōra poōrzn. Tyenij oso oshiyokorĩhi yok erze kuche uje ich dospa nehe. Nos wir dīt oso ōr bahlwo hn erze saserdote ōr bahlwo hn erze uje oshiyokorāha oso erze ley uje Moisés chichewkite ich tyenij otsitak yok. Tyenij oshuu yewo oshuu yok oshuu tikiti per uje terihi daalo tre nehe ich yok ikpo.— ³²Ahnūwo ahwoso uje Jesús tatim ōr ich shuu imeheeychpa heke Pedro chiyuhuchis ōr ehēt par uje ye onunt ire ichii tatim Jesús im: —Ye ompe erze ahwoso uje atim oryōkike.— ³³Per Jesús somtis ire teychim wir dakile yewo hn tatim Pedro im: —Satanás, atokolihĩ lika pikich pork owa ye ahmūr Porrosht ahwospe. Shi ahmūr uje oso otsahmūr.—

³⁴Eseekite hn Jesús tibii wir oso uje odechi hn nos wir ir akile. Tatim òr im: —Uje sehe yeëk masaha par pakilak ich tyenij iim erze kuche uje sahmūr par shiyokōr uje tahmūr hn ewenta erze kuche uje tīr ire shi itso uje ihyok krus par iya yok. ³⁵Per kimiji yeëk sahmūr erze kuche uje de nāhu ĩrmo uje toy ich ye ir ikirīt chihī Porrosht ahirpe, per kimiji iim erze kuche uje de nāhu ĩrmo par shiyokōr uje tahmūr hn par shuu oso ochiraha uje Porrosht shiyokōr par òr ire ich ir ikirīt de Porrosht ahir.—
³⁶Hn Jesús tatim òr im: —Ye jukur uje hnakirbich nos serz nāhu ĩrmo ishujāro per uje toy ich ye ir ikirīt chihī Porrosht ahirpe. ³⁷Nīhyok uje yeëk pwele tiya dekiritīhi Porrosht ahir. ³⁸Erze ĩrmo oso ye onahmūr Porroshtpe. Wir shi òr itso timcharrza waa je torāha dabich pork oym Porrosht. Yok tokōra poōrznī. Kimiji yeëk poym yok hn poym pahwoso erze oso òr ikich uje takaashpo nehe ich tyenij tikipim ire. Uje takaashpo ich Porrosht ir ukurbo iya yok hn ir anjele òya yok toy.—

9 ¹Hn Jesús tatim òrpo im: —Titim olak ich tuu ūrpa. Uje ehn yahpaa olak nohmiramō otoy ich tyenij omo uje Porrosht tibey oso chīra lakirbo.—

Jesús chiisāha ire shuu ire hūre.

²Eseekite uje iyuwe daalo seys uje Jesús tatim òrhna shuu itsorz hn ire hno dohir kojach eeych uje porīt. Shuu Pedro, Santiago hn Juan òya ire. Shuu ire kinaha òr ikich. ³Uu ir ishūwo ich hūre hn ich poro pisho. Nīhyok yeëk uje de nāhu ĩrmo uje pwele churhū òr ishūwo shuu poro itso Jesús ir ishūwo. ⁴Omo Elías lishi hn Moisés lishi uje otokolihī Jesús ahir hn okeytkērye. ⁵Pedro tatim Jesús im: —Maestro, ich om uje òryok de lika. ¿Je ahmūr oiyokōr puerto tre oyīra pohir ihyo, yet par owa, hn yet par Moisés hn yet par Elías?— ⁶Ir akile ich ochishlabe hn Pedro ye diraha lahwotik heke tata shuu itsorz. ⁷Uje ehn tata shuu itsorz hn ukuhurrza ihnimichihī òr eeych hn sajuwe òr. Ochunt ahwoso uje tāra asa ukuhurrza ehēt. Tata im: —Wichī yok Pijit uje tahmūr. Ērlo uje tatim olak.— ⁸Oteychim shichish ich ye onomo latik, shi omo Jesús nohmira uje dechi òr ahir.

⁹Uje ehn Jesús hōr dakile oyhnmichihī kojach eeych hn tatim òr im: —Ye atimlo latik erze uje amloko. Yok tokōra poōrznī. Uje yok ikpo nehe hnii atimlo oso.— ¹⁰Heke ye otatim latik uje omoko, per shish otatimye otsii: —¿Erze ir ahwoso duhu inaāpo uje im: “Yok ikpo?”—

¹¹Otatim Jesús otsii: —Erze uje oshiyokorāha oso erze ley uje Moisés chichewkite ¿inaāpo shish otata otsii: “Elías lishi tyenij tirēt wap?”—
¹²Jesús tatim òr im: —Ich ūru uje Elías tyenij tirēt wap par shuu oso ochimīt ire. Yok tokōra poōrznī. ¿Inaāpo heke Porrosht ahwoso tata uje oso tyenij oshuu yok dospa nehe hn ye onahmūr yokpe? ¹³Per titim olak uje Elías taächni hn nos oshiyokorīhi ire uje otsahmūr shi itso uje Porrosht ahwoso tata.—

Jesús chiyuhu demonit pikihnint eheth.

¹⁴Eseekite uje ich ocheeshpo ot̄ir uje ir akile yewo ode hn omo uje oso okihniya ode ör ahir. Erze uje oshiyokorāha oso erze ley uje Moisés chichewkite oshiyokos ir akile. ¹⁵Uje erze oso omo Jesús ich ochishlabe. Nos ooshi odalehe arh̄ich hn otseta. ¹⁶Jesús tatim ör im: —¿Atimlo pakile latikpoko?— ¹⁷Hnakirbich yet dechi oso ör eheth tatim Jesús im: —Maestro, tokōhwa pijitike, ichibich m̄ihnt de eheth shuu irpik. ¹⁸Uje ese ichibich chishew ire ich sehnimich hn ahlibita tāra ahwo hn ches dabit̄ere hn shuu ikiyo etan. Tapur akileke par sehe tuu odiyuhu per ye ör pwelpe.— ¹⁹Jesús tatim erze oso im: —Shi otiislo yok. Shish yok de olak ahir. ¿Latik nehe hn ye otiislo yok? ¿Daalo terihi latikpo uje tyenij yok ewenta olak pork shish otiislo yok? Öhwilo ese pikihnint eylo lika.— ²⁰Hn otōhwa. Uje ese ichibich m̄ihnt umo Jesús ich shuu ese pikihnint atake. Kayihi hnimich hn chukwer labe hn ahlibita tokole. ²¹Jesús tatim ese pikihnint ir deych im: —¿Latikni ichii itsorz?— Tatim im: —Uje ehn ijaap. ²²Shish tāra chimchaha jwekita o kimiji awit par uje sehe duhu duhu toy. Kimiji owa pwele ahakōr kucherkih̄i ire, titim owa par uje osir öryok hn akashim öryok wish̄i.— ²³Jesús tatim im: —¿Inaāpo heke atim yok on: “Kimiji owa pwele?” Yeēk uje ye dotiis yok ich nos pwele shiyokōr kuche.— ²⁴Ichii ese pikihnint ir deych tatim Jesús im: —Ye tokotiis owape. Tapur owa par akashim yok lishi par uje ye tokotiis owape.—

²⁵Uje Jesús teychim erze oso uje ich okihniya uje ooshi par uje otakisho lawichih̄i ir ahir hn tatim ese ichibich m̄ihnt im: —Ichibich m̄ihnt, owa shish uhu oso ör irpo hn ör armo. Atokolih̄i ese pikihnint eheth hn ye eeshpo.— ²⁶Ese demonit ich tibich hn shuu ese pikihnint atake hn tokolih̄i eheth. Ese pikihnint shi dechi hnimich itso uje toy, heke erze oso okihniya otsii: —Ich toki.— ²⁷Mahn Jesús chishew hmata shuu iyehet, hn ese pikihnint iyehet. ²⁸Eseekite hn Jesús hno masaha dahuch eheth hōr dakile. Otatim Jesús otsii: —¿Inaāpo heke ye öryok pwelpe par oyiyuhu ese demonit?— ²⁹Jesús tatim ör im: —Ese demonit kinēhet. Shi tyenij olak orar apurlo Porrosht hn moymlo olak poso par uje uhulo tokole.—

Jesús tatim dakilepo uje tyenij oshuu ire oshuu toy.

³⁰Eseekite ich Jesús hōr dakile otokolih̄i ese hnimich ohno ochikāha ese hnimich Galilea. Jesús ye nahmūr uje oso ochiraha iraāpo uje ode ³¹pork yesh shiyokorāha dakile. Tatim ör im: —Yok tokōra poōrzn̄i. Yet de uje tyenij ishim yok hnakirbo nehe. Wir tyenij oshuu yok oshuu tikiti. Je terihi daalo tre nehe ich yok ikpo.— ³²Ir akile ye odirehepe uje tatim örke. Otolā heke ye oduhu deeshi otatimpe.

Jesús ir akile sehe odiraha yeēkpo ma dich.

³³Eseekite hn otaachih̄i dit Capernaum. Uje Jesús dechi dahuch hn tatim ör im: —¿Ekitkerloyeēhe latikpoko wahacha dehet pehet?— ³⁴Per

ye odiilehetpe pork dehet pehetike ich okeytkẽrye yeẽkpo uje ma dich. ³⁵Jesús sakir hn tibii wir dakile uje òr dose. Tatim òr im: —Yeẽk uje sehe masaha par òr bahuwa tyenij ye narim ire. Shi tyenij nos takashim oso.— ³⁶Jesús chishew pikihmint ijaabit shuu iyehe òr eheth. Chimiya hn tatim òr im: ³⁷—Uje yeẽk sahmũr yet uje itso ele pikihmint uje sahmũr yok wichi sahmũr yok toy, hn uje sahmũr yok ich sahmũr Porrosht pork wichi uje shuu Tikirẽtni.—

Yeẽk uje ye ditak eyok wichi eyok ihyẽrak.

³⁸Eseekite hn Juan tatim Jesús im: —Maestro, oyumo hnakirbich yethna uje chiyuhu demonyo oso òr aho chĩra eeych. Oyahirm pork ye òryok ihyerãkpe.— ³⁹Jesús tatim òr im: —Ye ahĩrmilo ire pork nĩhyok yeẽk uje shiyokõr kuche uje ye latik pwele niyokõr chĩra piich ichii chiyuhu lahwošo mĩhnuwõho yok. ⁴⁰Yeẽk uje ye ditak eyok wichi eyok ihyẽrak. ⁴¹Titim olak ich tuu ùrpa. Yeẽk uje ishĩm olak awit par uje ehelo pork ahmũrlo yok ich ir premit de.

⁴²Kimijĩ yeẽk duhu erze pikihnino yeẽk uje ye lotiis yok niyokõr uje mĩhnik uje ehn yahpaa duhu niyokõr uje mĩhnik ich ma om par ire kimijĩ yeẽk duhu tuuhna kojach dich hn tãra chibĩte onoota eheth par uje toy. ⁴³Kimijĩ olak yeẽk niyokõr uje mĩhnik shi itso uje hmata shuu shiyokõr ich tyenij iim shi itso uje chekshehe nahmĩta pork ma om par ire uje masaha par Porrosht aap shi hmata nohmĩra je uje masaha jwekĩta bahluta eheth nehe uje ir hme otiyer de. Asa jwekĩta bahluta yelij nihna ire. ⁴⁴Dichashĩro dechi uje yelij toy hn jwekĩta yelij nihna ire. ⁴⁵Kimijĩ olak yeẽk tĩr uje kuche mĩhnũwo de shi itso uje hnitĩta hnoy ire seya uje kuche mĩhnũwo de par uje shuu shiyokõr ich tyenij iim tĩr wahacha shi itso uje chekshehe derrza. Ma om uje masaha par Porrosht aap shi hnitĩta sohmĩra je uje hnitĩ otiyer de hn tyenij hnoy ire seya wahacha jwekĩta bahluta eheth waa je yelij nihna ire. ⁴⁶Dichashĩro dechi uje yelij toy hn jwekĩta yelij nihna ire. ⁴⁷Kimijĩ olak yeẽk teychĩm kuche heke shiyokõr mĩhnik shi itso uje ir onta shuu shiyokõr ese mĩhnik, ich ma om uje iim, ye teychĩm shi itso uje chiyuhu nonta hn tãra. Ich ma om uje shi onta nohmĩra de hn masaha par Porrosht aap, je uje ile otiyer de hn shuu otãra ire ochibĩte ire urhuta bahluta eheth nehe. ⁴⁸Dichashĩro dechi uje yelij toy hn jwekĩta yelij nihna ire. ⁴⁹Nos wir uje otĩr wahacha tyenij ochukshãha jwekĩta òr eeyo nehe shi òr itso oposo uje ochukshãha sal eeyo. ⁵⁰Sal ich om per kimijĩ tokole uje dĩrok ¿ich uhu inaãpo par uje uhu chiyokpo? Uhu olak ilo sal uje om pork tyenij akashĩmloye ahakõrlo uje om hn tyenij shish olak aho kiisihĩye.—

Ye ompe uje hnakirbich hõr nerãhta oympe.

10 ¹Eseekite hn Jesús tokolihi dīt Capernaum hno tĩr hnimich Judea hn tĩr onoota Jordãn pit. Ich oso okĩhniya uje otaachĩhi ir ahĩrpo.

Shiyokorāha ōr shuu itso uje shish shiyokorāha oso yewo lekitiyo. ²Erze uje ōr iluuta iich otsii fariseo otsitīr ire Jesús. Wir shi sehe ōr prowa Jesús heke otatim otsii: —Sehe oyiraha kimiji hnakirbich sowe ley uje iim nerāhta shi pork sehe noym wate.— ³Jesús tatim ōr im: —¿Moisés duhu inaāpo uje tatim olak?— ⁴Otatim Jesús otsii: —Moisés chibitkite uje hnakirbich pwele ishīm nerāhta hutita uje tata ich oymye hn iim wate.— ⁵Jesús tatim ōr im: —Moisés chibite shuu itsorz pork nos wir olak ich olak hu kata, ⁶per uje Porrosht shiyokōr irmōkite ich shiyokōr hnakirbich hn shiyokōr timcharrza. ⁷Heke hnakirbich tyenij iim deych hn iim data par uje hōr nerāhta ōyhiye ahir. ⁸Wir otokole shi ōr nohmira heke ich ye ōr osiyerpe. Shi ōr nohmira. ⁹Porrosht shuu iyye heke ye ompe uje hnakirbich sehek erze uje Porrosht shuu iyye.— ¹⁰Eseekite uje Jesús dechi dahuch eheto hn ir akile otatim otsii: —¿Duhu inaāpo erze ahwoso uje atim ōrke?— ¹¹Jesús tatim ōr im: —Uje yeēk iim nerāhta hn īhi yata ahir ich torāha nerāhta. ¹²Kimiji timcharrza noym dabich hn īhi yet ahir wate torāha dabich.—

Jesús chiyuhu lahwoso oomoho pikihnino.

¹³Eseekite ich ohnoy pikihnino ijaabo par uje oshuu Jesús chibite nahme ōr hu eeyo hn orar sapur par ōr ire per ir akile otsontew erze oso. ¹⁴Uje Jesús teychīm uje oshiyokōr oshuu itsorz ich chesdelo. Tatim ōr im: —Moymlo wir pikihnino ijaabo shi otirēt otir yok. Ye ontilo ōr pork oso uje ye odotiis yok itso wir pikihnino uje ye odotiis ōr ahwospe wir uje omasaha par Porrosht aabo. ¹⁵Titim olak ich tuu ūrpa. Nos wir oso tyenij ye olotiis Porrosht shi ōr itso erze pikihnino par uje omasaha par Porrosht aabo. Kimiji ye oduhu ire ilo erze pikihnino ich yelij omasaha par Porrosht aabo.— ¹⁶Jesús chimiya erze pikihnino ijaabo hn chibite nahmita ōr hu eeyo hn chiyuhu lahwoso oomoho ōr.

Irhīch dich keytkēr Jesús.

¹⁷Eseekite uje Jesús tokole par uje hno ichii hnakirbich hno uushi chiihla ikich hn icha dete hnimoho ikich. Tatim im: —Maestro, owa ich eluuta ompa. ¿Tiyokōr latikpo par uje pikirīt de uje yelij nihna ire?— ¹⁸Jesús tatim im: —¿Inaāpo heke atim yok uje piluu om? Nīhyok ye latik chīhi uje ir iluuta om. Shi Porrosht nohmira wichi uje ir iluuta om. ¹⁹Ich eraha uje Porrosht ley tata shuu itsorz im: “Ye tuk oso uhu otoy. Ye orāha erāhta. Ye ohir. Ye ata ekushiīhi oso. Ye ehnyēr oso. Tyenij atila eych hn atila ata.”— ²⁰Ese hnakirbich tatim Jesús im: —Maestro, ehn yok pikihninaapni ichii yelij tikiyuwe erze uje ley tata.— ²¹Jesús teychīm ese hnakirbich hn ich sahmūr. Tatim im: —Kuchit nohmet yehe de uje tyenij ahakōr. Bo nos anuwāha wir asujāro hn asim baho erze losuhlaabo. Uje ahakōr uhu itsorz ich owa kushjāro ihīrtso de poōrc. Hn eeshpo

Mëya yoke.— ²² Uje ese hnakirbich chunt Jesús ahwoso ich ile yerh. Ich dosdarak uje hno pork ire ich irhích dich.

²³ Jesús teychim lekityo hn tatim dakile im: —Ich kwestpa erze ih̄r deyo omasaha par Porrosht aabo.— ²⁴ Erze Jesús ir ahwoso ich shuu ir akile ochishlabe. Jesús tatim örpo im: —Pijo, ich kwestpa erze ih̄r deyo omasaha par Porrosht aabo. ²⁵ Kameylo ye pwele masaha awujita ontape hn erze ih̄r deyo ich ör itspo ye ör pwele omasaha par Porrosht aabope.— ²⁶ Uje ir akile ochunt ich ochishlabe. Ör pyensa uje ih̄r deyo nos ör pwele oshiyokör uje otsahmür heke otatimye otsii: —Kimiji ye ör pwele omasaha par Porrosht aabo ich n̄hyok ye latik pwele masaha par Porrosht aap.— ²⁷ Jesús teychim ör hn tatim ör im: —Oso ye ör pwele oduhu ire Porrosht aabo per Porrosht pwele shiyokör kuche. Ire pwele shuu oso omasaha par ir aabo.—

²⁸ Pedro tatim Jesús im: —Nos oyukwim wir öryok kushjāro par uje oyukwīya owa.— ²⁹ Jesús tatim Pedro im: —Titim owa ich tuu ūrpa. Nos wir oso uje oym dahuch, oym leshibo, oym nanime, oym data, oym deych, oym deyo, oym ir hnimo shi par uje oshiyokör uje tahmür hn par oshuu ochiraha uje Porrosht shiyokör par ör ³⁰ wir uje ich tyenij Porrosht ishimihi ör kuche shuu syen bese ma kihniya ör ihyuwo, ör leshibo, ör nanime, ör dati, ör aabo hn ör hnimo per oso otsitak ör hn oshiyokör mihñüwo ör. Uje terihi uhurc nehe ich ör ikirit de uje yelij nihna ire. ³¹ Ele ahle ich okihniya uje oshuu ire deyo per deych yet nehe ich Porrosht ye duhu ör deyo. Ele ahle ich okihniya uje oso ochibite uje ye ör deyo per uje terihi uhurc nehe ich Porrosht chibite wir shuu ör deyo.—

Jesús tatpo uje tyenij oshuu ire oshuu toy.

³² Eseekite hn Jesús hör dakile ohno ot̄ir dit Jerusalén. Ire iyeebe hn ir akile oyehe n̄r. Ich ochishlabe pork ochiraha uje sehe oduhu ire oduhu toy. Nos wir oso uje oyehe n̄r öya ire ich otola. Jesús tibii wir dakile uje ör dose hn hnoy ör par keytk̄er ör. Tatim ör uje tyenij t̄ir ire nehe. ³³ Tatim örpo im: —Yok tokōra poörzni. Yit̄irlo dit Jerusalén. Ich tyenij yeēk ish̄im yok erze saserdote ör bahluwo hn erze uje oshiyokorāha oso erze ley uje Moisés chichewkite. Wir tyenij osh̄im yok dihipo kināho par uje oshuu yok oshuu tikiti. ³⁴ Tyenij oloter yok hn otit̄irāha yok hn otpepȳer yok hn oshuu yok oshuu tikiti per je terihi daalo tre nehe hn yok ikpo.—

Santiago hör Juan sehe omasaha par Jesús ir wimshiro.

³⁵ Eseekite hn Santiago hn Juan wir ör deych iich otsii Zebedeo. Otsit̄ir ire Jesús hn otatim otsii: —Maestro, sehe oyuhu ahakör uje oyit̄im owa.— ³⁶ Jesús tatim ör im: —¿Sehe uhulo tiyokör latikihi

olak?— ³⁷Otatim otsii: —Uje amsaha rey nehe sehe öryok yet dakaha aächta hn yet dakaha aachjäärza.— ³⁸Jesús tatim ör im: —Ye erahalope uje apurlo yok. Erze kuche mihñuwo uje tyenij tär yok wir shi itso uje tyenij tokoho otich uje chiyok de basta eheth. ¿Je olak pwele uje ehelo toy? ¿Je olak ewenta erze dospa uje oshiyokorñhi yok nehe shi itso uje otohirm yok ochñra yok wir yok dosñryo?— ³⁹Otatim otsii: —Ehe, öryok pwele.— Jesús tatim ör im: —Tyenij ehelo ese otich uje de yok basta eheth itso uje yok tokoho hn tyenij masaha olak erze yok dosñryo nehe itso uje otohirm olak itso yok. ⁴⁰Mahn ye yokpe uje tiihla yeniipo otsakaha pahir nehe. Erze ör ibe shi par erze uje Porrosht chiihla örkite.— ⁴¹Uje erze Jesús akile yewo uje ör dye ochunt uje Santiago hn Juan otsapur ich nos ochesdelo ochowäha ör. ⁴²Jesús nos tibii wir dakile hn tatim ör im: —Erahalo uje nos wir dihipo kinäho ör bahuwo ochipa ör, hn uu ör bahuwo yewo uje ich ma ör deyo shish otatim ör uje tyenij oshiyokör. ⁴³Mahn ye ompe uje uhu olak itso ör. Uje sehe yeek masaha par olak bahuwa wichi tyenij masaha par olak ibik. ⁴⁴Hn uje olak yeek sehe duhu ire ma dich ich tyenij shiyokör shi itso uje nos olak yilak. ⁴⁵Yok toköra poörzni. Tikirëtni ye par tuu oso otakashim yok. Shi Tikirëtni par takashim ör hn tikiti par tokoshi oso okihniya ör hnitewihi Porrosht ahir.—

Jesús chukuta Bartimeo ile.

⁴⁶Eseekite hn Jesús hör dakile otaachñhi dit Jericó. Oso okihniya uje öya ör. Uje Jesús hör otokolihni dit pit yet ich hnakirbich sakaha dehet wirch iich otsii Bartimeo. Wichi olibik. Shi sapur oso ör kuche. Ir deych iich otsii Timeo. ⁴⁷Bartimeo chunt uje Jesús uu dit Nazaret osht chikähachis dehet heke sihnew lahwošo im: —Jesús, owa uje ära uu owa porokkith rey David. Sehe tuu osir yok lishi.— ⁴⁸Oso okihniya otatim otsii: —Apik.— Per ire shish tibich im: —Owa uje ära uu owa porokkith rey David. Sehe tuu osir yok lishi.— ⁴⁹Jesús iyehe hn tatim wir oso im: —Ebiilo uhulo tirët.— Otibii ese hnakirbich uje olibik. Otatim otsii: —Ye uhu owa dosdarak. Alehet. Bo etär ire, tibii owa.— ⁵⁰Ese hnakirbich chiyuhu wichi bortisht uje sajuwe naner hn tära chibite hñimich. Sehek lota, sñtär ire Jesús. ⁵¹Jesús tatim im: —¿Sehe uhu tiyokör latikihni owa?— Hn ese olibit tatim im: —Maestro, sehe tuu ekuta pile.— ⁵²Jesús tatim im: —Shi pork ye otiis yokpe heke owa owich om. Bo.— Shiyehhe uje Jesús tatim shuu itsorz ich ese hnakirbich umo lekitiyo. Hno ñya Jesús.

Jesús taachñhi Jerusalén.

11 ¹Eseekite uje ich ta par Jesús hör dakile otaachñhi Jerusalén ich ode erze duuwo ikich Betfagé hn Betania. Erze duuwo dechi wärir wirch uje iich otsii Olivos. Jesús shuu dakile uje ör osiyer ohno oyeebe. ²Tatim ör

im: —Bolilo etĩrlo wahacha dit ijaabit uje de eyok ikich. Uje aachĩhilo ese dit ebiche ich tyenij amlo buritit uje oshiyeru dehet wirc. Wichĩ yahpaa latik nonāha. Ehyulo kār̄pita hn ohwĩlo. ³Kimijĩ yeek nomo olak il: “¿Inaāpo heke ehyulo wichĩ kār̄pita ese buritit?”, hn atimlo on: “Irĩhich sehe dahla hn shuu cheeshpo shichish.”— ⁴Ohno hn ochish ese buritit uje oshiyeru dehet wirc. Uje ehn ochiyuhu kār̄pita ⁵hn erze oso uje odechi otatim ōr otsii: —¿Inaāpo heke ehyulo ese buritit kār̄pita?— ⁶Otatim ōr uje Jesũs tatim ōr shuu itsorz heke oym hn oshuu ohnoy. ⁷Otōhwa ese buritit otseya Jesũs hn ochiyuhu ōr ishuwo uje otsajuwe naner hn ochibite buritit eeych hn Jesũs iyāha. ⁸Ich oso okihniya uje ochitiisihi ese dehet ōr ishuwo uje otsajuwe naner. Yewo otōhwa pohir uke ijeebe uje ihyo kihniya hn ochibite dehet. ⁹Ich oso okihniya oyeebe ōya ire hn ich okihniya uje oyehe ner. Nos otibich otsii: —Ich ōryok aylpa. Porrosht tyenij takashim wichĩ uje ire shuu tirēt. ¹⁰Tyenij takashim ese uje tāra ir porokkite rey David par tibey ir hnimich. Ōryok narim Porrosht uje de poorc.— ¹¹Eseekite hn Jesũs taachĩhi Jerusalén. Hno masaha templo patikit ehēt. Nos teychim lekityo per ich yilkaship heke tokole hno tĩr dit Betania. Ir akile uje ōr dose ōya ire.

Jesũs sajĩr pohorrza higuera ikiyo.

¹²Eseekite uje dechole hn Jesũs hōr dakile otokolihĩ dit Betania. Ich Jesũs iyuwo sēhi. ¹³Umo pohorrza uje de dukuhla waa je iich otsii higuera. Ich ihyō kihniya. Hno tĩr par teychim sehe diraha kimijĩ ee chihĩ par tew. Uje taachĩhi ahir hn umo uje nĩhyok ye eerĩrsh shi ihyo pork yahpaa terihĩ ishirĩtpe uje ee de. ¹⁴Jesũs tatim asa pohorrza im: —Je ich nĩhyok ye latik tew ee nehe.— Ir akile ochunt uje keytker asa pohorrza.

Jesũs chiyuhu ōr templo patikit ehēt erze uje ochiwāha kuche.

¹⁵Eseekite uje Jesũs hōr dakile otaachĩhi Jerusalén hn hno masaha templo patikit ehēt. Ichii shuu wir oso otokolihichis uje ochiwāha kuche hn uje otiya kuche. Sehnimich wir hnakirbo ōr nemesa uje oshuu hnote kambya. Sehnimich wir toy erze oso ōr ibe uje ochiwāha paloma. ¹⁶Ye duhu latik dikāha templo patikit ehēt par shi hnoy ir kuche. ¹⁷Shiyokorāha oso tatim ōr im: —Porrosht ahwoso tata uje ire sole: “Pihyuch wichĩ par nos wir oso uje ode irmo lekityo ōr orarihichis, per olak uhulo itso uu echiko ōr ihyuch.”— ¹⁸Erze saserdote ōr bahluwo hn erze uje oshiyokorāha oso erze ley uje Moisés chichewkite uje ochunt uje Jesũs tata shuu itsorz ohno ochukwi ir iluu par uje sehe oduhu oduhu toy. Otolā Jesũs pork nos wir oso ich ochishlabe uje ochunt uje Jesũs shiyokorāha ōr. ¹⁹Uje ich yilkaship hn Jesũs hōr dakile otokolihĩ dit.

Asa pohorrza higuera ich kakship.

²⁰Eseekite uje ich dechole hn ohno ochikāha asa pohorrza ahir hn omo uje ich kakship. ²¹Pedro eyucha uje Jesũs shiyokorĩhi asa pohorrzahna

hn tatim im: —Maestro, hmeychim asa pohorrza waa je ajir ikiyohna ich kakship.— ²²Jesús tatim ör im: —Ye otiislo Porrosht. ²³Titim olak ich tuu ürpa. Kimiji olak yeek tatim ese kojach dich par uje shuu tära ire chimchaha ire awit, uje ye koswaha hn ye dotiis uje tir awit shuu itsorz ich tyenij tokole itsorz. ²⁴Heke titim olak. Uje olak orar apurlo Porrosht kucherk hn ye otiislo uje ishimihl olak ich tyenij ishimihl olak. ²⁵Uje sehe olak yeek orar per sitak yet ich tyenij perdonar wichi wap par uje olak Deych uje de poorc perdonar olak yeek toy erze kuch mihnuwo uje shiyokör. ²⁶Kimiji ye olak perdonar yewo uje oshiyokör mihnuwoho olak ich olak Deych uje de poorc itspo ye perdonar olakpe erze kuche mihnuwo uje ahakörlo.—

¿Yeekpo uje ishim Jesús ukurbo?

²⁷Eseekite hn Jesús hör ocheeshpo otir Jerusalén. Uje ehn Jesús dirkihi templo patikit eh et hn erze saserdote ör bahuwo otaacha. Erze uje oshiyoköräha oso erze ley uje Moisés chichewkite hn erze dit oso ör bahuwo ode ör ahir. ²⁸Otatim Jesús otsii: —¿Latik ukurbo uje de owa heke ahakör uhu itsorz? ¿Yeek dosim owa akirbo par ahakör uje itsorz?— ²⁹Jesús tatim ör im: —Yok itspo sehe titim olak kuchit. Kimiji uhulo deeshi atimlo yok ich titim olak yeekpo uje ishim yok pukurbo par tiyokör nähu kuche uje itsorz. ³⁰Sehe tuu atimlo yok yeekpo uje shuu Juan uu tohirm oso tiretni ¿je Porrosht o je oso?— ³¹Otatimye otsii: —Kimiji yitimlo uje Porrosht shuu tirët ich tyenij tatim eyoklo im: “¿Inaäpo heke shi otiislo Juan?” ³²Kimiji yitimlo uje shi hnakirbo oshuu tirët ich ye ompe.— Erze ör bahuwo otola erze oso uje otër Jesús pork nos ör pyens uje Juan wichi profetya. ³³Otatim Jesús otsii: —Ye oyiraha keshi yeekpo uje shuu Juan uu tohirm oso tiretni.— Jesús tatim ör im: —Yok itspo ye titim olakpe yeekpo uje ishim yok pukurbo par tiyokör erze kuche.—

Hnakirbo uje otsahla shakirra.

12 ¹Eseekite hn Jesús siteeta tatim ör im: —Hnakirbich dekite uje chukwër uva ir shakirra eh et hn chichuwe. Chihitsa jotsit par chiyuhu uva otich hn shiyokör owich uje de porit par dohir teychim ir shakirra eh et par tibey. Shuu yewo otsahla ir shakirra. Ir bahat par uje shuu oshim ire joro ee yer. Tokolihichis hno tir hnimich yet. ²Uje ich terihl joro ishirit par ohekushu hn shuu debich hno tir erze hnakirbo uje shuu otsahla ir shakirrzani par uje shuu oshim ir uva yer. ³Per erze hnakirbo ochishew wichi hn oshuu dospa, hn oshuu hno cheeshi shi sihn nahme. ⁴Hn ör yinsirc shuu yet hnopo tir erze hnakirbo. Uje taachihl wahacha hn wir oshuu huta hn oloter ire. ⁵Ich shuu yet hnopo hn oshuu oshuu toy. Ich shuu yewo ohno okihniya per shi nohmir nohmir hn wir

oshuu yewo dospa hn oshuu yewo oshuu otoy. ⁶Ese hnakirbich ir ijít shi nohmira de. Wíchi ich sahmūr. Ich uhurc hn shuu hno tīr ōr. Ehet chiilehet im: “Tyenij otola ele pijít.” ⁷Per wir otatimye otsii: “Wíchi uu shakirrza yinsirc ir ijít. Uje ir deyeh toy nehe ich asa shakirrza wate par ire. Ma om uje yuhulo yuhulo toy heke wate par eyok.” ⁸Wir ochishew ese shakirrza yinsirc ijít hn oshuu oshuu toy. Otāra ochibite patikit pit. ⁹Uje ese hnimich yinsirc tirēt nehe ¿duhu inaapōho wir hnakirbo? Tyenij nos shuu ōr shuu otoy. Hn tyenij ishim yewo nehe par shuu otsahla.— ¹⁰Hn Jesús tatim ōr im: —Tikiraha uje olak ler Porrosht ahwoso hn erahalo uje tata Cristo shuu itsorz. “Erze uje oshiyokōr pwertit ochīra kojano oym ese kojach nohmet. Ochibite uje ich ye jukur. Per uje uhurc ich ma bale je erze kojano yewo.

¹¹Porrosht wíchi uje shuu tokole itsorz heke ich shuu yish eyok ibe.” Wir uje Porrosht ahwoso tata.— ¹²Erze ōr bahuwo sehe odihyeru Jesús pork ochiraha erze uje Jesús siteēta shi sorzihi ōr pork ōr iluu mihnū. Per ich otola wir oso uje ode Jesús ahir. Heke oym ire hn otokole ohno.

Nos tyenij oshi Porrosht hn oshi gobierno.

¹³Eseekite hn erze saserdote ōr bahuwo oshuu fariseo yewo hn herodiano yewo ohno otīr Jesús. Sehe oduhu Jesús nimehī lahwtok par ōr denunsa ire. ¹⁴Uje otaachīhi Jesús ahir hn otatim otsii: —Maestro, oyiraha erze uje ata ich om. Yelij uhu wir hnakirbo ōr kināho pork uje ōr hnoti de hn uje ōr dosuhlaabo shi uhu ōr itsye. Ahakorāha erze oso uu Porrosht ir iluu ich uhu ūru. Sehe oyuhu atim ōryok kimiji oyiyuwe ley uje oyoshi erze hnote uje ese romano oso ōr bahlut pisht kobra o kimiji ye oyiyuwepe.— ¹⁵Per Jesús chiraha uje wir ōr aho yūhirsh hn tatim ōr im: —¿Inaāpo heke sehe uhulo timehī pahwtok? Owilo yok psychporrza nohmata par takachim.— ¹⁶Otōhwa psychporrza. Jesús tatim ōr im: —¿Yeēk ichibich chíhi hn yeēk iich chíhi asa psychporrza?— Otatim Jesús otsii: —Rey César.— ¹⁷Jesús tatim ōr im: —Eshilo uje rey César sapur hn eshilo uje Porrosht sapur.— Erze Jesús ahwoso shuu ochishlabe.

Oso tyenij ōr ikpo nehe.

¹⁸Eseekite hn hnakirbo yewo otīr Jesús uje ōr iluuta iich otsii saduseo. Wir otsotiis uje oso tyenij ōr ikpo nehe. Oshiyokōr itso uje sehe odīraha kuchit. ¹⁹Otatim Jesús otsii: —Maestro, Moisés tata uje kimiji hnakirbich toy hn nīhyok ir aabo ich ir leshibich tyenij īhi asa lakaharza ahir. Uje ijítish ich par ese ir leshibich aap uje toni. Wir uje Moisés tatkite. ²⁰Hnakirbo ōr syete ode eyok ahirni uje ōr leshibye. Uu webich osht chiilekuni hn toy. Nīhyok ir aabo ²¹heke ir leshibich īhi asa poluuta ahir. Wíchi toypo hn nīhyok ir aabo heke leshibich yet īhi ahir. ²²Nos wir ōr ire uje ōr syete ōyhi wate ahirni hn nos otoy ye ōr abīrsh. Ich

uhurc hn asa timcharrza toy. ²³Uje topo òr ikpo nehe ich yeēkpo wate ir abey pork nos wir òr ire uje òr syete òhyi wate ahirni.— ²⁴Jesús tatim òr im: —Olak shi eymehilo pork ye erahalope uje Porrosht ahwoso tata hn ye erahalo Porrosht ukurbope. ²⁵Uje topo òr ikpo nehe ich hnakirbo hn timcher ye onòyhi ye ahirpe. Wir shi òr itso Porrosht ir anjele uje ode poòrc. ²⁶Sehe tuu erahalo uje topo tyenij òr ikpo nehe. Tikiraha uje olak ler Porrosht ahwoso uje tata Moisés uje iyehe waa pohorrza ijaapta ahirkite uje jwekita de ehēt. Porrosht tatim Moisés im: “Yok uu Abraham lishi ir Porrosht hn Isaac lishi ir Porrosht hn Jacob lishi.” ²⁷Porrosht wichi ye topo òr Porroshtpe. Wichi oso uje òr ika òr Porrosht heke òr ikpo nehe. Nos wir olak shi eymehilo.—

Ley otiyer de uje ma deyo.

²⁸Eseekite hn hnakirbich nohmet dechi uje shiyokorāha oso erze ley uje Moisés chichewkite. Chunt uje Jesús hōr erze saduseo okeytkērye hn chunt uje Jesús ir ahwoso ich ompa uje tatim òr. Wichi sitīr ire Jesús. Shi sehe prowa heke tatim par sehe tēr ahwotik im: —¿Leyirāha waa je ma data?— ²⁹Jesús tatim im: —Asa ley ma data tata shuu itsorz im: “Olak israel oso ērlo pahwoso. Uu Irhīch wichi uu eyoklo Porrosht wichi shi sohmīra. ³⁰Enaha owa par ahmūr uu owa Irhīch Porrosht hn ye uhu ehēt kinaha hniī ye uu eyuwo kināho.” ³¹Waa ley yata tata shuu itsorz im: “Ahmūr eshibo uhu itso uje ahmūr owa.” Nīhyok ley yēr uje ma deyo je erze otiyer.— ³²Ese uje shiyokorāha oso erze ley uje Moisés chichewkite tatim im: —Maestro, ich ūrpa uje atim yok on: “Porrosht shi sohmīra de.” Nīhyok ye Porrosht kinēhētikish. ³³Tyenij ahmūr pishi Porrosht hn ye uhu ehēt kinaha hniī ye uu eyuwo kināho hn enaha akirbo par ahakōr uje sahmūr, hn tyenij ahmūr eshibo uhu itso uje ahmūr owa. Uje ahakōr uje itsorz ich ahakōr ma om je uje shi tuk loshipit ebite jwekita eeych hn ēru par uje eeychāha Porrosht.— ³⁴Uje Jesús chunt uje ire tatim shuu itsorz hn tatim im: —Owa ich yej amsaha par Porrosht aap.— Shiyehē wichi deeych ich otola otsapurpo par uje sehe odīraha kuche.

¿Yeniipo Jesús ir poruwo?

³⁵Eseekite uje Jesús shiyokorāha osoho wahacha templo patikit ehēt hn tatim òr im: —¿Inaāpo heke erze hnakirbo uje oshiyokorāha oso erze ley uje Moisés chichewkite otata otsiī: “Cristo tāra ir porokkite rey David?” ³⁶Porrosht Ichibich shuu rey David lishi chiilehetkite im: “Ese Irhīch Porrosht tatim yok Irhīch im: Akaha paāchta nehech nos tuu arāha amāho òr hnimich.”

³⁷¿Inaāpo heke rey David tata uje Cristo wichi ir Irhīch? Nos otata uje Cristo tāra ire.— Erze oso ich okihniya. Nos wir Jesús ahwoso uje tatim òr ich shuu òr ayla.

Erze uje oshiyokorāha oso Moisés ir ley ich ör iluu mihnū.

³⁸Eseekite hn Jesús tatim erze oso im: —Abeylshp olak par uje ye wir onehnyēr olak erze uje oshiyokorāha oso erze ley uje Moisés chichewkite. Uje odirkihī lekītiyo ich otsahmūr oyāha lasuwo uje ich berzo par oshuu oso ör eyuwo tisīr uje ör ihīr deyo. Otsahmūr uje oso otseta ör uje ode dit etet oshuu ir itso ör bahluwo. ³⁹Otsahmūr otsakaha erze ör bahluwo ör ibe eeyo uje de sinagoga etet. Uje otīr ör ahamich ich otsahmūr uje otsakaha erze ör bahluwo ör ibe eeyo par uje otaak. ⁴⁰Ochenshaha erze poluu yesh ör ihyuwo ör ahir. Uje ör orar ich oshuu berzakpa par oshuu oso ör eyuwo tisīr uje ochirahapa Porrosht. Porrosht tyenij sepyēr ör nehe shuu dospa.—

Poluuta ishim Porrosht hnote.

⁴¹Eseekite ich Jesús sakaha kejunt ikich hn teychim erze oso okihniya uje ochimchaha hnote ese kejunt etet par oshim Porrosht. Ihīr deyo ochimchaha hnote ich kihniya toy. ⁴²Timcharrza poluuta taācha. Chimchaha peychpor ijeebe otiyer etet par ishimihī Porrosht. ⁴³Jesús tibii dakile hn tatim ör im: —Titim olak ich tuu ūrpa. Asa poluuta ich losuhlaap. Chimchaha ma kihniya kejunt etet je nos wir erze oso yewo. ⁴⁴Nos wir ör ire ich ör hnote kihniya per shi oshim Porrosht pikaap uje de ör ahir mahn asa poluuta ich losuhlaap. Nos wir hnote uje de ahir wir par tiya labiso per nos ishimihī Porrosht.—

Tyenij otsehnimich asa templo.

13 ¹Eseekite uje Jesús tokolihichis templo patikit etet hn ir akilt yet tatim im: —Maestro, hmeychim erze kojano ich deyo pisho hn erze pwerto ich ihīrtso.— ²Jesús tatim ire im: —Eychim erze pwerto deyo. Erze kojano ich ye lakahaye eeyo nehe hnii sohmira. Nos otsehnimich.—

Yar de uje tokole wap ehn yahpaa Jesús deeshpe.

³Eseekite hn Jesús hōr dakile otsakaha ese wīrit eeych uje iich otsii Olivos templo ikich. Shi ör ire uje odechi. Pedro, Santiago, Juan hn Andrés otatim Jesús otsii: ⁴—¿Latik nehe hn onehnimich asa templo? ¿Yarirāha tokole wap par uje oyiraha?— ⁵Jesús tatim ör im: —Abeylshp olak par uje nīhyok yeēk sehnyēr olak ⁶pork tyenij oso okihniya ochii ir yokihī otsii: “Yok uu Cristo” heke otsehnyēr oso ich okihniya nehe. ⁷Tyenij entlo nehe uje oso oteyehe ĩrmo lekītiyo, hn entlo toy uje sehe oteye per ye as olak ibe. Wir tyenij tokole wap per yahpaa terihī uhurzpe. ⁸Pork tyenij dihipo oteye hn reye hōr duhut reye ör ohyerptosoto oteye. Tyenij hñimich telerrza owilo kihniya ĩrmo lekītiyo hn tyenij sewit

ihnimich sēhi oso toy. Nos wir erze kuche mihñūwo tyenij tokole wap hn kuche ma mihñūwo iyehe nēr.

⁹Abeylship olak. Tyenij ohnoy olak otseya olak ōr bahuwo ōr ikich duwo aho. Tyenij otsepyēr olakihi sinagoga aho hn ohnoy olak otseya olak gobernadore ōr ikich hn erze reye ōr ikich shi pork ye otiislo yokpe par uje atimlo ōr pahwoso. ¹⁰Uje ehn yahpaa terihi uhurc nehe ich nos otatim oso ĩrmo lekitiyo uje tiyokōr par ōr ire. ¹¹Uje ohnoy olak otseya olak ōr bahuwo ōr ikich par uje otsepyēr olak ich ye olak prekupar uje keshi uhulo inaāpo par ekitkērlo ōr pork uje terihi orta par ekitkērlo ōr ich Porrosht shuu erahalo uje atimlo ōr. Porrosht Ichibich wichi uje shiyokorāha olak heke ye olakpe uje ekitkērlo ōr. Shi Porrosht Ichibich wichi uje keytkēr ōr. ¹²Deeych yet nehe hn hnakirbich tyenij denunsya deshībich par shuu oshuu oshuu toy shi pork deshībich Porrosht aap, hn hnakirbich tyenij denunsya daabo par shuu oshuu ōr oshuu otoy, hn ode uje tyenij ōr denunsya deych hn data par shuu oshuu ōr oshuu otoy. ¹³Nos wir oso tyenij otsitak olak shi pork ye otiislo yokpe per yeēk uje ewenta hn shish ye lotiis yok nehech terihi uhurc nehe ich wichi ir owich de Porrosht ahir.

¹⁴Uje eychimlo uje oshuu ese kuchit iyehetihī ese owich uje ye ompe uje de ich shuu ese owich mīhnik heke erze oso uje odebuhu hñimich Judea tyenij oyuhwo otīr kojano deyo par otsakis ire. Yeēk uje ler ich tyenij chiraha uje tata shuu itsorz. ¹⁵Kimiji yeēk chihī dahuch eeych ich ye ompe uje masaha ehēt par hnoy ir kushjāro. ¹⁶Shi tyenij yuhwo. Hn uje yeēk chihī aach ich ye ompe uje cheeshpo par hnoy lasuwo. Shi tyenij yuhwo. ¹⁷Uje terihi erze daalo nehe ich yarhak par erze timcher uje ōr hmiker hn erze uje yesh ōr aabo ijaabo uje ochuku pork ye ōr pwele ochoshpe par oyuhwo. ¹⁸Apurlo Porrosht par uje ye duhu tyempit mīhnik uje olak yuhwo. ¹⁹Uje ĩrmo tenit uje Porrosht shiyokōr nehech ele ahle ich mihñūwo de per ye ilo erze uje tyenij tīr ĩrmo nehe hn erze kuche mihñūwo ich ye deeshpe tīr ĩrmōpo. ²⁰Kimiji Porrosht ye duhu erze daalo arhaabo uje erze kuche mihñūwo tīr ĩrmo nehe ich tyenij nos otoy, per sontew pork sahmūr erze uje chiihla ōr par omasaha par ir aabo. ²¹Heke uje yeēk tatim olak il: “Hmeychimlo, Cristo de lika,” o kimiji tatim olak il: “Cristo de wahacha,” ich otiislo ire. ²²Tyenij oso ode nehe uje ochii ir Cristoho hn yewo ochii ir profetaha. Tyenij oshiyokōr kuche deyo uje ye latik pwele niyokōr par sehe onehnyēr erze oso uje Porrosht chiihla ōr par ir aabo per ye ōr pwele uje onehnyēr ōrpe. ²³Hmeychimlo, uje ehn yahpaa wir ōr prowa onehnyēr olak ich titim olak erze uje tyenij oshiyokōr.—

Jesús tyenij cheeshpo nehe.

²⁴Eseekite hn Jesús tatim ōr toy im: —Uje erze kuche mihñūwo yuwir ichii deeych ye dihitpe hn shekurko itspo ye dihitpe ²⁵hn porrzeebe

kay tãra poõrc. Erze kuche uje ukurbosh wahacha poõrc ich telerrzpa shi itso uje yeẽk chishit kuchit. ²⁶Uje nos oteychim oshuu itsorz hn tyenij oteychim yokpo uje tokõra poõrzni uje takaashpo nehe tokonãha ukuhurrza. Pukurbo deyo de hn ich yok hũre. ²⁷Tuu yok anjele otĩr ĩrmo lekityo hn tuu otĩr poõrc lekityo par otõhwa Porrosht aabo uje chiihla õrni.

²⁸Uhu olak eyuwo tisĩr asa pohorrza waa je iich otsii higuera. Uje eshi tokole ich erahalo uje terihi ishirĩt uje daalo duhlu. ²⁹Uje nos amlorze kuche mihnuwo uje tĩr ĩrmo nehe ich erahalo uje terihi ishirĩt uje takaashpo itso uje yok de pwert ebich par sehe tomsaha eheth. ³⁰Titim olak ich tuu ũrpa. Erze oso uje omo erze kuche mihnuwo webich oso uje tĩr ĩrmo nehe ich ehn yewo ye otopo ich tyenij nos omo erze kuche uje tĩr ĩrmo. ³¹Poõrc hn hnimich tyenij sihna ire nehe per pahwoso shish yakaha.

³²Ese deeych hn asa orta uje takaashpo nehe ich nĩhyok yeẽk uje chiraha, hniĩ erze anjele uje ode poõrc ye odirehepe, hniĩ yok ye tikirahape. Shi Papa wichĩ uje chiraha. ³³Heke shish tyenij emitlo olak pork ye erahalo ese deeych uje olak ĩrhich tyenij cheeshpo nehe. ³⁴Ahnũwo pahwoso uje titim olak shi itso hnakirbich uje sehe tokole hno tĩr hnimich yet. Shuu debiyo otibey dahuch. Kal nohmira ich ishĩm ĩbiyo par uje shiyokõr. Shuu nohmet tibey ĩr pwert uhurrza. ³⁵Heke shish tyenij emitlo olak pork yok itso ese pwert yĩnsirc. Ye erahalo kimiji takaachĩhi dihlah o kimiji dihlich pehet o kimiji deeych huta o kimiji dihĩrbit. ³⁶Kimiji takaacha shichish ich ye ompe uje tish olak shi itso uje amlor. Shish emitlo olak. ³⁷Erze pahwoso uje titim olak ich nos titim oso lekityo par uje shish ochimit ire.—

Õr bahluwo ochukwi Jesús iluu.

14 ¹Eseekite ich yej terihi daalo osiyer par uje oshiyokõr õr ahamich uje iich otsii Pascua. Õr ahamich yet ĩyapo uje otew pan ye eyhirãsh. Nos wir saserdote õr bahluwo hn erze uje oshiyokorãha oso erze ley uje Moissĩs chichewkite ochukwi Jesús iluu par uje otsehyer ire hn ochishew. Sehe oduhu ire oduhu toy. ²Otatĩmye otsii: —Ye ompe uje yishewlo ire yuhulo nõya ese õr ahamich nok wir oso odorza ire.—

Timcharrza sanuwãha perfume Jesús huta.

³Eseekite uje Jesús de wahacha dit Betania hn sakaha nemest wiric Simõn ihyuch. Ese Simõn ĩr alokot otsii lepra. Timcharrza sitĩr ire Jesús. Wate tõhwa perfume uje iich otsii nardo uje ich debichpa. De kobit ĩjaabit eheth uje oshiyokõr ochĩra kojach uje iich otsii alabastro. Uje ehn Jesús sakaha nemest wiric hn asa timcharrza chobĩrho ese kobit etibich hn sanuwãha Jesús huta. ⁴Per yewo odechi uje otsitak hn otatĩmye otsii:

—¿Keshi inaãpo heke sanuwãha ese perfume teychpisha? ⁵Kimiji ye nanuwãha ich ma om par chiwãha shuu debichpa hn ishim baho erze losuhlaabo. Ir bahat shi itso uje hnakirbich chishew obiyo nehech äyt nohmira.— Ochiyuhu lahwoso mihnuwõho wate. ⁶Jesús tatim òr im: —Moymlo. ¿Inaãpo ahakoslo wate? Ese uje shiyokoríhi yok ich om. ⁷Erze losuhlaabo shish ode olak ahir nehe. Uje sehe akashimlo òr ich olak pwele per tyenij yok nihyokíhi olak ahir. ⁸Ana timcharrza shiyokoríhi yok uje pwele. Tormíhi perfume yok uje ehn yahpaa onihitsim yokpe. ⁹Titim olak ich tuu ùrpa. Uje otsanimirãha Porrosht ahwoso írmo lekítiyo otatim yok òr ich òr eyucha ese uje timcharrza shiyokoríhi yok.—

Judas chiwãha Jesús.

¹⁰Eseekite hn Judas Iscariote wichi Jesús akilak toy uje òr dose. Hno tîr erze saserdote òr bahluwo par ishim òr Jesús. ¹¹Uje ochunt ich òr aylpa. Otatim Judas par uje sehe odosim hnote. Heke ich chukwi Jesús iluu par uje ishim wir òr bahluwo.

Jesús shiyokõr Santa Cena.

¹²Eseekite ich teríhi deeych webich osht uje otew pan uje ye eyhirãsh. Wichi deeych ich tyenij oshuu obeje ijaabo par oteeychãha Porrosht hn par uje otew par ese òr ahamich uje iich otsii Pascua. Ir akile otatim Jesús otsii: —¿Oniyokoríhi iraãpo erze oposo par ese òr ahamich Pascua?— ¹³Jesús tatim dakile òr osiyer im: —Boliilo efírlo dit ehét. Tyenij eshilo hnakirbich uje ihyók kobit. Awit de ehét. Alehelo nêr. ¹⁴Uje masaha pwert ehét ich atimlo ese pwert yinsirc on: “Maestro sole: ¿Pwerttikíhi par erze uje otekiríhi owa? Ele dihlake hn yok hn pakile oyaakihichis par ese òr ahamich.” ¹⁵Tyenij sowa olake ese pwertit dich uje de deshibich eeych. Nemest dechi hn òr íbe. Enshiilo erze oposohochis par eyok.— ¹⁶Ir akile ohno otîr dit hn ochish ese pwertit shi itso uje Jesús tatim òrke. Heke onishii labiso par ese òr ahamich. ¹⁷Uje ich dihlak hn Jesús hõr dakile uje òr dose otaachihichis. ¹⁸Uje ehn otsakaha nemest wirc otaak hn Jesús tatim òr im: —Ich ùrpa uje titim olak. Olak yet de uje taakíhi pahir uje tyenij chiwãha yok.— ¹⁹Heke ir akile ich òr dosdarak. Nohmir nohmir otatim Jesús otsii: —¿Je yok?— ²⁰Jesús tatim òr im: —Olak dose nohmet de olak ehét uje yesh sita ir panihi wate pireta ehét waa je titehe yok pan. ²¹Yok tokõra poõrzni. Tyenij oshiyokoríhi yok itso uje Porrosht ahwoso tata, per ich yarhak par ese uje tyenij chiwãha yok. Kimiji ye wichi shurhãni ich ma om par ire.— ²²Eseekite uje ehn otaak hn Jesús chishew pan, nihna Porrosht hn sehek. Ishim dakile. Tatim òr im: —Elilo. Nãhu yok përo.— ²³Chishew basta, nihna Porrosht hn ishim òr. Nos òr ire oho ese uje de basta ehét. ²⁴Tatim òr im: —Wate asa parmista uje noshi shuu pahwoso yakaha par

uje tokoshi òr hñitew ich okihniya.— ²⁵Hn tatim òr im: —Titim olak ich tuu ùrpa. Ye tokoho nehe ese uva otich nehech terihi ese deeych uje tokoho ese uva otich ahle uje Porrosht tibey daabo nehe.— ²⁶Uje oteeychi otseet imno hn otokole ohno otìr ese wàrit uje iich otsii Olivos.

Jesús tata uje Pedro sata ire.

²⁷Eseekite hn Jesús tatim òr im: —Ele dihlake tikiraha uje nos moymlo yoke pork Porrosht ahwoso tata shuu itsorz im: “Porrosht im: Tuu toy ese uje tibey obeje hn erze obeje chùr lekityo.” ²⁸Per uje yok ikpo nehe ich takaha titìr Galilea hn tyenij ahnilo pijich.— ²⁹Pedro tatim im: —Kimiji nos onoym owa mahn yok ye tokoym owape.— ³⁰Jesús tatim im: —Titim owa ich tuu ùrpa. Ele dihlake uje ehn yahpaa kokot yerhi do bese ich tikiraha uje ata tre bese uje ye eraha yokpe.— ³¹Pedro satsiràha lahwoso tatim im: —Kimiji tikitìhi ahir pork tokòya owa per ye tiitape too: “Ye tikiraha otik.”— Nos wir ir akile yewo otata oshuu itsorz toy.

³²Eseekite hn ohno otìr ese owich uje iich otsii Getsemaní. Jesús tatim dakile im: —Shi akaha liklo. Takaha yok orar.— ³³Hnoy Pedro, Santiago hn Juan. Ichii chuuna ire uje ich dosdarakpa pork kuchit dospa tyenij tìr ire. ³⁴Tatim òr im: —Ich yok dosdarakpa. Tukuuna uje tyenij tikitì. Shi akaha liklo hn shi erihilo.— ³⁵Jesús hno tìr wahacha pikaap. Seynehnimich hn orar sapur Porrosht im: —Kimiji om uje ese kuchit mihnt ye tìr yok ich tahmùr.— ³⁶Jesús orar im: —Papa, owa uu Porrosht. Owa pwele nos ahakòr kuche. Erze kuche mihnúwo uje tyenij tìr yok wir shi itso uje tyenij tokoho otich uje chiyok de basta ehét. Ye uhu tìr yok per ye ahakòr uje shi yok tahmùr. Ahakòr uje ahmùr.— ³⁷Hno cheeshpo tìr uje dakile ode. Chish òr shi omo. Tatim Pedro im: —Simón, ¿je yesh amo? ¿inaápo heke ye owa ewentpe hnii una ora uje erihì? ³⁸Shish tyenij erihilo hn olak orar par uje ye ahakòrlo erze kuche mihnúwo. Olak sehe ahakòrlo uje om per ye olak ewentpe.— ³⁹Hnopo tìr wahacha par uje orar sapur Porrosht shuu itso uje sapurku. ⁴⁰Uje cheeshpo hn chish erze dakile shi omo pork ich kuhìrt sèhi òr. Heke ye odìraha lahwoitik uje otatim ire. ⁴¹Ich tre vese uje orar hn cheeshpo tìr uje dakile ode. Tatim òr im: —¿Je yesh amilo? ¿Je ermtsirlo? Ekushuhulo olak uje amlo. Yok tokòra poòrznì. Ich terihi orta par oshim yok erze oso uje òr iluu mihnú. ⁴²Alehetlo, yukulo. Hmeychímlo, yehe tìrèt ese uje chiwàha yok.—

⁴³Uje ehn Jesús keytkèr dakile ich Judas taàcha. Wichì Jesús akilak toy uje òr dose. Ich oso okihniya òya Judas. Otòhwa espada hn yewo otòhwa piyo. Erze saserdote òr bahluwo hn erze uje shiyokoràha oso erze ley uje Moisés chichewkite hn erze dit oso òr bahluwo wir uje oshuu ohno par ochishew Jesús. ⁴⁴Judas uje chiwàha Jesús tatim erze osoko im: —Uje tuku ur ich erahalo wichì ese. Asilo hn boylilo.— ⁴⁵Uje Judas taàcha ichii sitìr ire Jesús tatim im: —Maestro,— hn chuku ur. ⁴⁶Erze

oso ochishew Jesús. ⁴⁷Yet dechi Jesús ahir. Chiyuhu ir espada hn ihyo ese saserdote bahlut pisht yilt per shi ihyo ir ärza. ⁴⁸Jesús tatim erze oso uje ochishew ire im: —¿Inaãpo heke erëtlo hn ohwïlo espada hn piyo par uje aslo yok uhulo yok itso echikit? ⁴⁹Shish yok de olak ahir templo patikit eheth hn tiyokoräha olak per ye asilo yokihi wahachpe. Aachihilo lika par asewlo yok heke uhulo Porrosht ahwoso yakaha.— ⁵⁰Nos wir Jesús ir akile ohno ooshi oym ire. ⁵¹Eseekite hn pikihnint hnakirbitit iyehe Jesús nër. Shi sajuwe ire sawinta. Sehe odishew ire per chekshuhu ire ör. ⁵²Asa sawinta tokole. Hno uushi shi imeship eeych.

⁵³Eseekite ich ohnoy Jesús otseya saserdote ör bahlut pisht ikich. Nos wir saserdote ör bahlwo hn nos wir dit oso ör bahlwo hn erze uje oshiyokoräha oso erze ley uje Moisés chichewkite nos otakisho lawich. ⁵⁴Pedro shi iyehe Jesús nër dukuhla nehech taachihï ese saserdote ör bahlut pisht ir ihyuch hn masaha patikit eheth. Hno sakaha erze hnakirbo ör ahir uje otibey Porrosht templo. Torha jwekita. ⁵⁵Nos wir saserdote ör bahlwo hn erze bahlwo yewo uje ör iich otsii Junta Suprema ochukwi yeëk par denunsya Jesús pork sehe oduhu oduhu toy, per ye odishpe. ⁵⁶Oso okihniya otata uje Jesús shiyokör mihnüwo per ör ahwoso ye ñyeppe. ⁵⁷Yewo oyehet hn otata dekushiï omo otsii: ⁵⁸—Öryok oyuntni uje Jesús sole: “Yok tyenij tehñimich Porrosht ihyuch uje hnakirbo oshiyokör hn je terihi daalo tre nehe ich tuu iyehetpo per ye hnakirbo oniyokörpe.”— ⁵⁹Per ör ahwoso ye ñyeppe. ⁶⁰Ese saserdote ör bahlut pisht iyehe ör eheth hn tatim Jesús im: —¿Je ye ahwotikish par atim yok? ¿Je ñru erze ör ahwoso uje otatim yok uje ör denunsya owa?— ⁶¹Per Jesús ye dilehetpe. Tatim Jesús im: —Titim owa tïra Porrosht iich uje ika. Atim öryok kimiji owa Cristo uu Porrosht Ijit.— ⁶²Jesús tatim im: —Èhe. Yok toköra poörzni. Deeych yet nehe hn eychimlo yok uje tiyaha Porrosht waächta hn amïlo yok uje tikirët tokenäha ukuhurra.— ⁶³Ese saserdote ör bahlut pisht shiyäs nanerpta pikaabit par yara hn tatim ör im: —Ye nesit latik par ör denunsya ire. ⁶⁴Ich nos entlo uje chiinehñim Porrosht. ¿Eshilo latikpo?— Nos otatim ire otsii: —Tyenij toy pork shiyokör uje mihñnik.— ⁶⁵Wir ichii otitiräha ire hn oshiyeru ñle hn oshuu. Otatim otsii: —Eërza yeëkpo uje shuu owa.— Erze uje otibey Porrosht templo oshuu ire toy.

Pedro sata uje ye diraha Jesuspe.

⁶⁶Eseekite hn Pedro shi sakaha pwert uut patikit eheth. Timcharrza taächa. Wate saserdote bahlut pisht ir ibi. ⁶⁷Umo Pedro uje torha jwekita. Teychim pishi hn tatim im: —Owa uje shish Mëya Jesús uu dit Nasaret osht.— ⁶⁸Pedro sata tatim wate im: —Ye tikiraha otik hn ye tikiraha erze uje atim yok.— Iyehet hno tïr patikit uhurra hn kokit yerh. ⁶⁹Asa saserdote ör bahlut pisht ir ibiita umo Pedro. Wate tatim erze oso uje

oyehe wahacha im: —Liki shiyeye wichi ör ihyërak.— ⁷⁰ Pedro satapo. Wisik wisik hn erze uje odechi otatim Pedro otsii: —Ich ũru uje owa shish Mëya erze uje öya ire pork owa Galilea os.— ⁷¹ Tatim ör shuu lahwoso ich ũru im: —Ese hnakirbich uje yesh atimlo yok ye tikiraha otik.— ⁷² Ichii kokit yerhpo. Pedro eyucha uu Jesús ahwoso uje tatim irhna im: —Uje ehn yahpaa kokit yerh do bese ich tikiraha uje atim ör uje ye eraha yok tre bese.— Heke Pedro ich yerh.

Ohnoy Jesús otseya Pilato ikich.

15 ¹ Eseekite uje ich dñirbit pisht hn wir otakisho lawich par uje okeytkërye uje tyenij otsepyër Jesús erze saserdote ör bahluwo hn erze dit oso ör bahluwo hn erze uje oshiyokoräha oso erze ley uje Moisés chichewkite hn erze yewo uje ode asa weeta waa je iich otsii Junta Suprema. Oshiyeru Jesús uke hn ohnoy otseya gobernador Pilato. ² Pilato tatim Jesús im: —¿Je owa uu israel oso ör rey?— Jesús tatim im: —Ëhe, ich ũru uje atim yok.— ³ Erze saserdote ör bahluwo otatim Pilato uje Jesús shiyokör kuche mñhnüwo ich kihniya. ⁴ Pilato tatim Jesús im: —¿Je ye entpe erze uje yesh ör denunsya owa? Otata kuche ich kihniya.— ⁵ Per Jesús ye dilehetpe heke Pilato ich chishlabe.

Pilato tyenij tata par oshuu Jesús oshuu toy.

⁶ Eseekite uje terihi ör ahamich Pascua hn ese gobernador ir iluu par chiyuhu yetihi karsel eheth uje oso otsapur ire. ⁷ Hnakirbich de karsel eheth iich otsii Barrabás. Yewo öya ire. Uje wichi prowa shuu gobierno tokole hn shuu hnakirbich shuu toy heke ochimchaha ire karsel eheth. ⁸ Oso otaachihichis Pilato ikich ichii otsapur sehe oduhu diyuhu nohmet karsel eheth itso uje kal äyt ich shish shiyokör. ⁹ Pilato tatim ör im: —¿Je sehe uhulo tiyuhu ele israel oso ör rey?— ¹⁰ Tatim ör shuu itsorz pork chiraha uje erze saserdote ör bahluwo shi ör denunsya Jesús pork opota. ¹¹ Per erze saserdote ör bahluwo ochirok erze oso par oshuu otsapur Pilato par chiyuhu Barrabás karsel eheth. ¹² Pilato tatim ör toy im: —¿Sehe uhulo tiyokör latikihi ele uje athilo on: “Liki uu israel oso ör rey?”— ¹³ Nos wir ör ire otatim ich otsihnew otsii: —Owishihi krus eeych.— ¹⁴ Pilato tatim ör im: —¿Inaäpo heke sehe uhulo towishihi krus eeych? ¿Niyokör latikpo uje mñhnik?— Per ör ire shish otsihnew lahwoso otatim otsii: —Owishihi krus eeych.— ¹⁵ Pilato sehe niyokör uje oso otsahmür heke chiyuhu Barrabás karsel eheth hn shuu otsepyër Jesús hn ishim ohyerptoso par shuu ochowishihi krus eeych.

¹⁶ Erze ohyerptoso ohnoy Jesús otseya ese owich uje ohyerptoso odebuhu Pilato ihyuch ahir. Oshuu nos wir ohyerptoso yewo otakisho lawich. ¹⁷ Oshuu iyäha onerpta waa je wihñr hn oshiyokör ir wolt ochira wonti hn oshuu iyäha. ¹⁸ Ichii otseta Jesús otsii: —Liki uu israel oso ör

rey. Uhu ikirĩt ma berzak.— ¹⁹Oshuu ir huta ochĩra phich hn otitirāha. Ocha dete hnimoho ikich hn oteeychāha shi par oloter. ²⁰Uje nos oloterke ich oym. Ochiyuhu asa nerpta waa je wihĩr hn oshuu iyāha lasuwo pishopo, hn ohnoy par ochowishihĩ krus eeych.

Ochowishihĩ Jesús krus eeych.

²¹Eseekite uje ehn erze ohyerptoso ohnoy Jesús par uje oshuu oshuu toy hn ochishihĩ hnakirbich dehet pehet. Ir iich otsii Simón. Wichĩ Cirene os. Ir aabo ōr iiyo otsii Alejandro hn yet otsii Rufo. Ire tāra aach par hno tĩr dit. Oshim Jesús krus par oshuu ihyōk. ²²Ohnoy Jesús otseya wahacha owich uje iich otsii Gólgota. Ese Gólgota ahwosht otsii huta debiyo. ²³Erze ohyerptoso oshim Jesús wint ochinsaha mirra per Jesús ye dohope. ²⁴Ochowishihĩ Jesús krus eeych, hn otsehek ir ishūwo par ōr ire. Oloter kuchit par uje yeēk chiyey ich wichĩ uje tyenij hnoy. ²⁵Ich terihĩ a la nueve dihirbit hn ochowishihĩ Jesús krus eeych. ²⁶Ochĩbite tabilt ir krus eeych. Ahwoso de ese tabilt. Erze ahwoso tata inaāpo heke ochowishihĩ krus eeych. Tata im: —Wichĩ uu israel oso ōr rey.— ²⁷Ochowish echiko ōr osiyer ōr krus eeyo toy. Ochĩbite yet Jesús waāchta hn ochĩbite yet waachjārrza. ²⁸Ahnūwo kuche tokole itsorz pork Porrosht ahwoso tata im: —Tyenij oshuu wir ōya ire erze oso uje ōr iluu mihñū oshuu itso uje wichĩ shiyokōr mihñūwo toy.— ²⁹Erze oso uje ochikāhachis shi ochiyuhu lahwoso mihñuwōho Jesús hn oteych dehe. Otatim otsii: —Huk, owa athani uje tyenij ehñimich Porrosht templo, hn uje terihĩ daalo tre nehe hn uhu iyehetpo ³⁰heke ēra akirbo par ye atihĩ krus eeych. Ahñimichihĩ krus eeych.— ³¹Erze saserdote ōr bahuwo hn erze uje oshiyokorāha oso erze ley uje Moisés chichewkite ochiyuhu lahwoso mihñuwōho ire toy. Otata otsii: —Wichĩ sosir yewo per par ire ich ye pwele takashim irpe. ³²Wichĩ chĩbite uje ire Cristo uu israel oso ōr rey. Kimijĩ ūru ich tyenij sohnimichihichis krus eeych par uje yeychĩmlo hn ye yotiislo ire.— Erze echiko uje ode ir krus eeyo ochiyuhu lahwoso mihñuwōho ire toy.

Jesús toy.

³³Eseekite uje ich terihĩ deeych pehet hn dihlelta ihñimichihĩ lekitiyo nehech a la tre yilka. ³⁴Shiyeha asa orta a la tre yilka hn Jesús tibich ich jwertpa im: —Eloi, eloi, ¿lema sabactani?— Ese ahwosht tata im: —Dii Porrosht, Dii Porrosht, ¿inaāpo heke moym yok?— ³⁵Erze oso yewo uje odechĩ ire ahir ochunt uje Jesús tata shuu itsorz hn otata otsii: —Ele shi tibii uu profeta Elías lishi.— ³⁶Ichii ōr nohmet hno uushi chishew ponjĩt hn sitehe ese wint uje chiyok chiyuwa phich hn ishĩm Jesús par sehe duhu doho, tata im: —Yiyem yuhu pikaap par yeychĩm kimijĩ Elías tĩrēt hn nirmasihĩ krus eeychi.— ³⁷Jesús tibich ich sihnew, chĩtser daherc

hn toy. ³⁸Ese bortisht uje sentii templo eheth shuu aho osiyer shiyās ire poōrc nehech terihi hñimich. ³⁹Ese ohyerptoso ōr bahlut uje dechi Jesús ikich umo uje Jesús chitser daherc hn toy heke tata im: —Ich ūru ele hñakirbich uje Porrosht Ijo.— ⁴⁰Timcher ode dukuhla oteychim. María Magdalena dechi ōr ahir, hn María waa Santiago hn José ōr data. Ese Santiago ich turkaap. ⁴¹Erze timcher shish ōya Jesús hn otakashim ire uje de Galileani. Timcher yēr odechi toy okihniya uje ōya Jesús uje hno tār Jerusalenni. Shi oyehe dukuhla oteychim toy. ⁴²Ese deeych uje Jesús toy wichi deeych uje onishii oposo par ese deeych yet uje otsakir.

Ochihitsimihi Jesús kojach onta.

Eseekite uje ich yilkaship shiyehē wichi deeych hn ⁴³José ye tolpe hno tār Pilato par sapur Jesús yūhurrza. José wichi dīt Arimatea osht. Wichi ōr bahuwa. De asa weeta waa je iich otsii Junta Suprema hn ich eykdeyo. Wichi iyem uje Porrosht tibey oso. ⁴⁴Uje Pilato chunt uje Jesús toki ich chishlabe. Tibii uu ohyerptoso ōr bahlut. Tatim im: —¿Je ūru uje Jesús toki?— ⁴⁵Uje Pilato chiraha uje ich ūru uje Jesús toki hn ishīm José Jesús yūhurrza. ⁴⁶José hno tiya bortisht uje ich ihīrt. Hno chirmasihi krus eeych hn chípeēsa bortisht hn hnoy chihitsimihi kojach onta uje oso oshiyokōrni. Chukus kojach shuu chípeeslābe par sentii dukuta ebich. ⁴⁷María Magdalena hn María waa José data omo ese owich uje ochibite Jesús yūhurrza.

Jesús ikpo.

16 ¹Eseekite uje iyuwe sabta hn María Magdalena hn María waa Santiago data hn Salomé ohno par otiya pohir otich uje aat ehmuuj hn onishii par uje otormīhi Jesús yūhurrza. ²Uje terihi domingo dihirbit pisht hn ohno otār dukuta. ³Okeytkēr yēr otsii: —¿Yeēkpo uje tyenij chiyuhu wichi kojach uje sentii dukuta ebich?— ⁴Per uje oteychim ich omo ese kojach dich ich yeēk chiyuhu owich. ⁵Omasaha dukuta eheth hn omo hñakirbitit uje sakahachis dukuta eheth ōr waāchta. Ich ishuwo poro hn berzo. Erze timcher ich ochishlabe. ⁶Wichi tatim ōr im: —Ye as olak ibe. Tikiraha uje ekulo Jesús uu dīt Nazaret osht uje ochowishihi krus eeychhna. Wichi ikpoko. Ye chíhi likpe. Hmeychimlo ele owich uje ochibithna.— ⁷Hn tatim ōr toy im: —Bolilo atimlo ir akile hn atimlo Pedro toy on: “Jesús tyenij hno iyebe tār hñimich Galilea. Tyenij amilo irehe wahacha itso uje tatim olakhna.”— ⁸Erze timcher ich ōr ikiyo tāra hn ochishlabe heke otokolihichis dukuta eheth ohno ooshi. Ye otatim latik pork ich otolpa.

Jesús tokolihi María Magdalena ikich.

⁹Eseekite uje terihi deeych huta domingo hn Jesús ikpo. Wap Jesús tokolihi María Magdalena ikich. Wate uje Jesús chiyuhu demonyo

ehetkite syete. ¹⁰Wate hno tatim erze oso uje shish òya Jesusni. Wir shish oyerh hn òr dosdarak. ¹¹Uje ochunt uje Jesús ikpo hn uje wate umoko ich otsotiis.

Jesús tokolihi dakile òr ikich.

¹²Eseekite hn hnakirbo òr osiyer ode dehet pehet uje ohno otĩr aach. Wir otsotiis asa timcharra ir ahwoso. Jesús tokolihi òr ikich per shuu ire kinaha par uje ye odiraha irpe. ¹³Uje okemihi ire ich ocheeshpo otatim erze yewo uje omo Jesús per shish otsotiis òr. ¹⁴Uje ehn Jesús ir akile uje òr onse ode nemest wirc otaak hn tokolihi òr ikich. Tatim òr im: —Ye ompe uje uhulo olak hu kata hn otiislo erze yewo òr ahwoso uje omo yok uje yok ikpo.— ¹⁵Jesús tatim òr im: —Bolilo etĩrlo ĩrmo lekitiyo animirāhalo pahwoso atimlo òr uje tokoshi òr hnitewihi Porrosht ahir. ¹⁶Uje yeēk ye lotiis yok hn shuu otohirm ire ich ir owich de Porrosht ahir. Per uje yeēk sotiis yok ich tyenij tĩr urhuta bahluta ehēt. ¹⁷Erze uje ye olotiis yokpe ich tuu oshiyokōr erze kuche uje ye latik pwele shiyokōr. Ochiyuhu demonyo oso òr aho ochĩra piich. Otseēt oso òr ahwoso uje antni ye odirehepe. ¹⁸Ochishew echĩre ochĩra nahme. Kimiji odoho minent ich ye niyokōr latikihĩ òr. Uje otsakahir oso uje òr permo ich oshuu òr owich om.—

Jesús hno tĩr poōrc.

¹⁹Eseekite uje òr ĩrhĩch Jesús sihna lahwoso uje tatim òr ich Porrosht sem seya poōrc. Sakaha Porrosht waāchta. ²⁰Heke ir akile ohno otĩr ĩrmo lekitiyo otsanimirāha Porrosht ahwoso. Uu òr ĩrhĩch shish takashim òr. Shuu oshiyokōr erze kuche uje ye latik pwele shiyokōr par uje oso ochiraha uje ich ũru uje otatim òr. Shi ahnũwo uje titim olak.